

T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SİVAS İL MERKEZİNDEKİ
İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN
DERS DIŞI EGZERSİZ ÇALIŞMALARINDA
KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ

HALUK ÇINAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

2011

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SİVAS İL MERKEZİNDEKİ
İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN
DERS DIŞI EGZERSİZ ÇALIŞMALARINDA
KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ

HALUK ÇINAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

TEZ DANIŞMANI
YRD.DOÇ.DR. MURAT KANGALGİL

SİVAS
2011

Bu alışma Cumhuriyet Üniversitesi Fen/Sağlık Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmış ve jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Yrd. Doç.Dr. Kaan GÜNEY _____

Üye Yrd. Doç.Dr. Tuğbay İNAN _____

Üye (Danışman) Yrd. Doç.Dr. Murat KANGALGİL _____

ONAY

Bu tez çalışması .../.../2011 tarihinde Enstitü Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ve yukarıda imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından kabul edilmiştir.

Doç. Dr. A. Altuğ BIÇAKÇI

SAğLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ

Bu tez Cumhuriyet Üniversitesi Senatosu'nun 24.09.2008 tarihli ve 007 sayılı toplantısında kabul edilen Fen ve Sağlık Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu adlı yönergeye göre hazırlanmıştır.

ÖZET

SİVAS İL MERKEZİNDEKİ İLKÖĞRETİM OKULLARINDA GÖREV YAPAN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN DERS DIŞI EGZERSİZ ÇALIŞMALARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ

Haluk ÇINAR

Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Murat KANGALGİL

2011 / 70 sayfa

Bu tez, Sivas il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları sorunların incelenmesi, varsa sorunların çözümü için gerekli tedbirlerin alınması ve ilköğretim okullarındaki ders dışı egzersiz çalışmalarının veriminin artırılması amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmada Sivas il merkezinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerine ait çeşitli değişkenler (cinsiyet, yaş, medeni durum, haftalık egzersiz ders saati) incelenmiştir.

Araştırmada araştırmacı tarafından test geliştirme yöntemlerine göre bilgi toplama formu (anket) hazırlanmıştır. Bilgi toplama formları 2009/2010 eğitim öğretim yılı 2. döneminde evrenin tamamını oluşturan 96 beden eğitimi öğretmenine uygulanmıştır.

Araştırmada tanımlayıcı istatistikler (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma) ve değişkenler arasındaki farklılıkları ortaya koymak amacıyla bağımsız gruplar t testi uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda cinsiyete göre bayanların erkeklere göre ders dışı egzersiz çalışmalarında daha fazla sorunla karşılaştıkları görülmektedir. Yaş, medeni durum, haftalık ders dışı egzersiz ders saati değişkenlerine göre genelde anlamlı bir fark bulunamamasına rağmen ankete ait bazı alt ifadelerde anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Ders Dışı Egzersiz.

ABSTRACT

ANALYZING THE PROBLEMS TO WHICH PHYSICAL EDUCATION TEACHERS, WHO WORK AT SECONDARY SCHOOLS IN SIVAS CITY CENTER, FACE AT EXTRA CURRICULAR EXERCISES

Haluk ÇINAR

Graduate Dissertation, Physical Education and Sports Department

Counselor: Assistant Prof. Murat KANGALGIL

2011 / 70 pages

This dissertation was prepared for analyzing the problems to which Physical Education Teachers, who work at secondary schools in Sivas City Center, face at extracurricular exercises, taking necessary steps for the problems if exist, and increasing the effectiveness of the extracurricular activities.

At the study, a variety of variables (gender, age, marital status, and weekly teaching periods for exercises) belong to physical education teachers, who work at Sivas city center, were analyzed.

At the study, a data collection form (survey) according to test development methods was designed by the researcher. The data collection forms were applied to 96 physical education teachers, who constitute the whole universe, in 2nd Term of 2009/2010 Academic Year.

At the study, in order to show the differences between the defining statistics (frequency, percent, mean average, standard deviation) and variables, a “t independent groups test” was hired.

At the result of the study, it is seen that women face more problems than men at extracurricular exercises when it is examined according to the gender. Although there is generally no rational differences according to the variables on age, marital status and weekly teaching periods for extracurricular activities, the rational difference at some sub-statements belong to the survey appeared.

Keywords: Physical Education, Physical Education and Sports Teacher, Extracurricular Exercise.

TEŞEKKÜR

İlk olarak, bu çalıőmamın hazırlanması aőamasında bana rehberlik eden danışman hocalarım Yrd. Doç. Dr. Murat KANGALGİL ve Yrd. Doç. Dr. Tuğbay İNAN'a teőekkürlerimi sunarım.

Deėerli hocalarımdan okul mūdūrümüz Doç. Dr. Őükrü ASLAN'a ve Prof. Dr. Mehmet ÇİMEN'e katkılarından dolayı teőekkür ederim. Çalıőmamın son aőamasında bana destek olan arkadaşım, Arő. Gör. Mehmet GÜL'e çok teőekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim boyunca maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen aileme, sevgili eőim Merve ÇINAR'a ve canım oğlum Ahmet Efe ÇINAR'a sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
TEŞEKKÜR.....	v
TABLolar DİZİNİ.....	viii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	ix

I.BÖLÜM

GİRİŞ.....	1
1.1. Problem.....	3
1.2. Alt Problemler.....	3
1.2.1. Denenceler.....	3
1.3. Sayılıtlar.....	3
1.4. Sınırlılıklar.....	4

II. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER.....	5
2.1. Beden Eğitimi ve Ders Dışı Egzersizle İlgili Kavramlar.....	5
2.1.1. Beden Eğitimi.....	5
2.1.2. Spor.....	5
2.2. Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı.....	6
2.2.1. Programın Vizyonu.....	6
2.2.2. Programın Yapısı.....	6
2.2.3. Temel Beceriler.....	8
2.3. Programın Temel Öğeleri.....	9
2.3.1. Öğrenim Standartları.....	9
2.3.2. Kazanımlar.....	12
2.3.3. Öğrenme Alanları ve Alt Öğrenme Alanları.....	12
2.4. Hareket Bilgi ve Becerileri Öğrenme Alanı.....	14
2.4.1. Temel Hareket Bilgi ve Becerileri.....	14
2.4.2. Özelleşmiş Hareket Bilgi ve Becerileri.....	14
2.4.3. Spor Bilgi ve Becerileri.....	14
2.5. Egzersiz ve Ders Dışı Egzersiz Faaliyetleri.....	20
2.5.1. Egzersiz.....	20
2.5.2. Ders Dışı Egzersiz.....	20
2.5.3. Ders Dışı Egzersizle İlgili Kanun ve Yönetmelikler.....	23
2.5.3.1. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinin Yürürlüğe Girişi.....	23
2.5.3.2. Yürürlükte Olan Yönetmelik.....	24
2.6. Boş Zamanlarda Egzersiz Çalışmaları.....	27
2.7. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinde Dikkat Edilecek Hususlar.....	27
2.8. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinin Amacı.....	28
2.9. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinin Önemi.....	29
2.10. Egzersiz Faaliyetlerinde İdare ve İdareciler.....	29
2.10.1. Milli Eğitim Müdürlüklerince Yapılacak İşler.....	30
2.10.2. Okul Müdürlüklerince Yapılacak İşler.....	30
2.11. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerine İlişkin Esaslar.....	31
2.12. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Önemi.....	33
2.12.1. Ülkemizde Beden Eğitiminin Önemi.....	33

III. BÖLÜM	
MATERYAL ve METOD.....	35
3.1. Evren ve Örneklem.....	35
3.2. Araştırma Yöntemi.....	35
3.3. Veri Toplama Aracı.....	35
3.4. Verilerin Analizi.....	35
IV. BÖLÜM	
BULGULAR.....	36
4.1. Sivas İl Merkezindeki İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sosyo-Ekonomik ve Demografik Bilgileri İle Haftalık Ders Saati, Haftalık Egzersiz Ders Saati.....	37
4.2. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Ders Dışı Egzersiz Çalışmalarında Karşılaştıkları Problemlere Yönelik Çeşitli Değişkenlere Göre Memnuniyet İfadeleri.....	42
4.2.1. Bay ve Bayan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri.....	48
4.2.2. 35 Yaş ve Altı İle 36 Yaş ve Üzeri Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri.....	51
4.2.3. Bekâr ve Evli Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri.....	53
4.2.4. Haftalık 2-4 ve 4-6 Saat Arası Ders Dışı Egzersiz Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri.....	56
V. BÖLÜM	
TARTIŞMA ve YORUM.....	60
VI. BÖLÜM	
SONUÇ.....	63
ÖNERİLER.....	65
KAYNAKLAR.....	66
EKLER	
EK-1 ÖZGEÇMİŞ.....	70

TABLolar DİZİNİ

TABLO 1. Öğrenme Alanları ve Alt Öğrenme Alanları Sınıflaması.....	13
TABLO 2. Temel Hareket Kavramlarının 1-6. Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı...	15
TABLO 3. Temel Hareket Bilgi ve Becerilerinin 1-6. Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı.....	16
TABLO 4. Özelleşmiş Hareket Bilgi ve Becerilerinin Amaç ve Basamakları (Pangrazi, 2001).....	18
TABLO 5. Spor Bilgi ve Becerileri.....	19
TABLO 6. Milli Eğitim Bakanlığının 2010/49 Sayılı Genelge Eki Olan Ders Dışı Eğitim Çalışmalarına Dair Esaslar.....	31
TABLO 7. Araştırmaya Katılanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.....	37
TABLO 8. Araştırmaya Katılanların Yaşlarına Göre Dağılımları.....	37
TABLO 9. Araştırmaya Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımları.....	37
TABLO 10. Araştırmaya Katılan Evli Katılımcıların Eşlerinin Çalışıp Çalışmama Durumlarına Göre Dağılımları.....	38
TABLO 11. Araştırmaya Katılan Evli Katılımcıların Çocuk Sayılarına Göre Dağılımları.....	38
TABLO 12. Araştırmaya Katılanlara Ait Eğitimi Durumlarına Göre Dağılımları... 38	38
TABLO 13. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Branşlarına Göre Dağılımı.....	39
TABLO 14. Araştırmaya Katılanların Görev Durumuna Göre Dağılımları.....	39
TABLO 15. Araştırmaya Katılanların Gelir Düzeyine Göre Dağılımları.....	40
TABLO 16. Araştırmaya Katılanların Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmen Sayısı Göre Dağılımları.....	40
TABLO 17. Araştırmaya Katılanların Haftalık Ders Saatlerine Göre Dağılımları... 41	41
TABLO 18. Araştırmaya Katılanların Haftalık Egzersiz Ders Saatlerine Göre Dağılımları.....	41
TABLO 19. Araştırmaya Katılanların Anket İfadelerine Yönelik Yüzde-Ortalama ve Standart Sapma Dağılımları.....	42
TABLO 20. Cinsiyet Farklılıklarına Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.....	48
TABLO 21. Cinsiyete göre maddelerin incelenmesi.....	48
TABLO 22. Yaş Gruplarına Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.....	51
TABLO 23. Yaş gruplarına göre maddelerin incelenmesi.....	51
TABLO 24. Medeni Durumlarına Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.....	53
TABLO 25. Medeni durumlarına göre maddelerin incelenmesi.....	54
TABLO 26. Haftalık Egzersiz Ders Saatine Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.....	56
TABLO 27. Haftalık egzersiz ders saatine göre maddelerin incelenmesi.....	57

KISALTMALAR DİZİNİ

İÖGM	: İlköğretim Genel Müdürlüğü.
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı.
NASPE	: National Association for Sport and Physical Education.
TTK	: Talim Terbiye Kurulu.
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu.

BÖLÜM I

GİRİŞ

İnsanların; bedensel, zihinsel ve sosyal yönden birçok gereksinimleri bulunmaktadır. Bu ihtiyaçlarını karşılayabilenlerin bireysel ve toplumsal açıdan sağlıklı bir yaşama sahip oldukları görülmektedir.

Sanayileşme ve buna bağlı gelişen modern yaşamın neden olduğu bedensel hareketsizlik her yaş gruplarındaki bireylerin sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Sanayileşmenin bir başka fonksiyonu olarak ortaya çıkan boş zamanların da; öncelikle çeşitli fiziksel aktivitelerle değerlendirilmesi ise, bu olumsuzluğu giderici psiko-sosyal ve fizyolojik önemli roller üstlenmektedir. Bazı araştırmalar özellikle stresten ve kalp-damar hastalıklarından korunmada boş zamanların fiziksel aktivitelerle değerlendirilmesinin önemine işaret etmektedir (Çoban, Devocioğlu, Güler, Zirek, Sarıkaya, Turan, 2003).

Çağdaş anlamda bir eğitim programı dinamik bir yapıya sahip olup, sadece okulda ve dolayısıyla derslerle sınırlı tutulmayıp, eğitimin genel amaçları doğrultusunda ders dışında da devam ettirilmesi gereken ve bir dizi etkinlikle beraber sonunda da değerlendirmeyi içeren bir süreç olarak ifade edilmektedir (Pehlivan, 1993).

Bu bağlamda okulların; eğitimin sürekliliği ve ders dışı etkinliklerle pekiştirilmesi açısından toplumda önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir.

Okul bir toplumda eğitimin pazarlandığı ve eğitim hizmetinin üretildiği yerdir. Eğitim sürecinden geçmemiş bir kimsenin kendi kendini hiçbir alanda tüm olarak yetiştirme imkânı bulunmadığı ve eğitim imkânı kısıtlı toplumların kültürel, sosyal ve ekonomik kalkınmaların tam olarak sağlanamayacağı düşünülürse, okulun önemli bir sorumluluk ve değer taşıdığı rahatlıkla görülebilir (Mutlutürk, 1991).

Ders dışı etkinlikler; okullarda ders saatlerinin dışında hazırlanan ve katılımın öğrencilerin kendi talepleri doğrultusunda olduğu etkinliklerdir.

Eğitim ve öğretimde, öğrencinin ders dışı faaliyetleri de ders içi faaliyetleri kadar önem taşımaktadır. Öğrencinin başarısızlıklarından çok, her alanda göstereceği başarılarının değerlendirilmesi, temel ilke olarak benimsenmektedir.

Ders dışı egzersiz faaliyetlerinde amaç; beden eğitimi ğretmenlerinin, öğrencilerine bilgi ve becerilerini en iyi şekilde aktarmaları ve ğrencilerinin yeteneklerini geliştirmeleri, öğrencilerine başarı duygusunu pekiştirmeleri ve onların her zaman kazanmaya istekli olmalarını sağlamalarıdır.

Ders dışı egzersiz faaliyetlerinin verimli bir şekilde uygulanabilmesi için bazı şartların olgunlaşması gerekmektedir. Egzersizde zaman, tesis, ğrenci, ğretmen ve idare birbiri ile bütünlük içerisinde olmalıdır.

Ülkemizdeki beden eğitimi öğretmenleri egzersiz çalışmalarını yerine getirirken birçok sorunla karşılaştıkları görölmektedir. Beden eğitimi ğretmenlerinin kişisel ve mesleki sorunları olabileceği gibi ğrenci ve idare açısından kaynaklanan sorunlar da egzersiz çalışmalarını ciddi şekilde etkilemektedir.

Ders dışı egzersiz çalışmaları bu kadar önem arz etmekte iken okullarımızda bu konuda yeteri kadar katılım sağlanamadığı dūřünölmektedir. Buradan hareketle; Ülkemizdeki ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi đretmenlerinin ders dışı egzersiz faaliyetlerinde karşılaştıkları sorunlar tespit edilerek incelenecek ve daha verimli egzersiz çalışmaları için gerekli değerlendirmeler ele alınacaktır.

Tüm bu bilgiler işığında; bu araştırma ile ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi ğretmenlerinin ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi ve varsa çözüm önerilerinin sunulması amaçlanmaktadır.

1.1. Problem

Beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemler nelerdir?

1.2. Alt Problemler

1) Beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemler nelerdir?

2) Beden eğitimi öğretmenlerinin yaşlarına göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemler nelerdir?

3) Beden eğitimi öğretmenlerinin medeni durumlarına göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemler nelerdir?

4) Beden eğitimi öğretmenlerinin haftalık egzersiz ders saatlerine göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemler nelerdir?

1.2.1. Denenceler

1) Beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemleri vardır.

2) Beden eğitimi öğretmenlerinin yaşlarına göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemleri vardır.

3) Beden eğitimi öğretmenlerinin medeni durumlarına göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemleri vardır.

4) Beden eğitimi öğretmenlerinin haftalık egzersiz ders saatlerine göre ders dışı egzersiz çalışmalarında karşılaştıkları problemleri vardır.

1.3. Sayıtlar

1) Seçilen araştırma yöntemi bu araştırmanın amacına, konusuna, problemin çözülmesine uygun olduğu varsayılmaktadır.

2) Bu çalışmada kullanılan anket formları Türkiye’de uygulanabilir nitelikte olduğu varsayılmaktadır.

3) Beden eğitimi öğretmenlerinin anketlere verdikleri yanıtlar gerçek görüşleri yansıttığı varsayılmaktadır.

1.4. Sınırlılıklar

- 1) Bu araştırma, 2010-2011 öğretim yılının 2. dönemi ile sınırlıdır.
- 2) Bu araştırma, Sivas il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan 96 beden eğitimi öğretmeni ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

GENEL BİLGİLER

2.1. Beden Eğitimi ve Ders Dışı Egzersizle İlgili Kavramlar

2.1.1. Beden Eğitimi

Beden eğitimi; zihinsel, estetik, ahlaki ve teknik-profesyonel eğitim ile genel eğitimin bir bileşimidir (Günsel, 2004).

Beden eğitimi, fiziksel aktivite yoluyla, kişinin; fiziksel, zihinsel ve sosyal becerilerini optimum bir seviyede kazanması şeklinde tanımlanır (Lumpkin, 1998).

Milli Eğitimin temel ilkelerine göre beden eğitiminin amacı; Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek.

Aracı' ya (1999) göre beden eğitimi; Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamaktır.

Eğitimin en temel ilkelerinden biri insanları, zihni ve bedeni yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmektir. Kuşkusuz bireylerin bedensel ve ruhsal yönden sağlıklı ve mutlu olması, toplumsal kalkınmanın da önde gelen koşullarındandır. Dolayısıyla beden eğitimi dersi, öğrencilere sağlıklı aktivite alışkanlığı kazandırmak ve en uygun bir fiziksel uygunluğu hayat boyu devam ettirmek biçiminde belirginleşen amaçları kapsamaktadır (Petray, 1989).

2.1.2. Spor

Sporla ilgili birçok tanım bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şunlardır; Spor; kişisel veya toplu oyunlar biçiminde yapılan beden hareketlerinin tümüdür (Çoknaz, 1998). Melik'e (2010) göre ise spor; insan bedenini fiziki yönüyle geliştirdiği gibi oyunlar, hareketler, yarışmalar vasıtasıyla aynı zamanda insan seviyesini, egosunu, davranış niteliğini, psişik yapısını belirleyen yeni bir bilim dalıdır. Spor insan yaşamını doğrudan etkileyen bir olgudur.

2.2. Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı

2.2.1. Programın Vizyonu

Beden Eğitimi Programı, öğrencilerin yaşamlarında kullanabilecekleri temel, özelleşmiş spora özgü hareket becerileri ile fiziksel etkinliklere özgü bilgileri, duygusal ve toplumsal özellikleri kazanmaları ve sağlığı geliştirici fiziksel etkinliklere yaşam boyu etkin katılım sağlamaları amacıyla hazırlanmıştır.

Bu programın uygulanması sonucunda öğrencilerin beden eğitimi ile ilgili genel kabul görmüş, aşağıda belirtilen standartlara ulaşacakları öngörülmektedir. Standartlar, NASPE (2004) ve <http://www.ichper.sd.org>, (2006)'dan yararlanılarak belirlenmiştir.

Öğrenci;

- Çeşitli fiziksel etkinliklere katılabilmek için hareket örüntüleri ve devinişsel becerilerde yeterlilik gösterir.
- Fiziksel etkinliği öğrenirken ve yaparken hareketle ilgili kavram, ilke, kural, strateji ve taktikleri anladığını gösterir.
- Sağlığı güçlendirici düzeyde fiziksel etkinliğe katılımı başarır ve korur.
- Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.
- Fiziksel etkinlik ortamlarında sorumlu kişisel ve toplumsal davranış sergiler (<http://www.ioqm.meb.gov.tr/program>).

2.2.2. Programın Yapısı

Beden eğitimi öğretim programının temel amacı; bireyin fiziksel, devinişsel, bilişsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkıda bulunmak, yaşam boyu fiziksel etkinliklere katılmasını sağlamaktır. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi için öğrencilerin yaparak-yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmaları ve etkinlik sürecinin sonunda ne kadar gelişme sağladıklarının farkında olmaları gerekir. Bunun için kazanımlar yazılırken ve etkinlik örnekleri düzenlenirken yapılandırmacı yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir.

Yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenciler, kendi öğrenmelerini yapılandırır. Yeni öğrenmeler öğrenenin önceki yaşantılara dayanır. Buna göre öğrenme için toplumsal etkileşim gereklidir ve anlamlı öğrenme için özgün öğrenme görevleri olması gerekir.

Yapılandırmacı yaklaşım ilkeleri ile işlenen derslerde öğretme-öğrenme ortamlarını katılımcı ve etkili hâle getirmek gerekmektedir. Bu durumda her öğrenci etkinliğe katılmakta ve kendisini ifade etmektedir. Çünkü öğrenme yaşantıları öğrencilerin ilgi, istek, gereksinim ve ön öğrenmelerine dayanmaktadır. Her birey birbirinden farklı ve kendine özgü olduğundan, öğrenme yolları da buna göre farklılık göstermelidir. Bu bağlamda, yapılandırmacı yaklaşımın temel ilkeleri aşağıdaki gibi özetlenebilir (Yurdakul, 2005) :

- Tüm öğrenme etkinlikleri geniş bir görev ya da probleme bağlanmalıdır (Beden eğitiminde görev olarak standartlar temel alınmalıdır).
- Öğrenenlerin kendilerine özgün bilgi yapıları, kendilerinin oluşturacakları yaşantılar şeklinde düzenlenmeli ve bu yaşantılar yoluyla öğrenme sorumluluğu öğrenenlere bırakılmalıdır.
- Yeni öğrenmeleri oluşturmada ön bilgiler (öğrenmeler) dikkate alınmalıdır.
- Öğrenme sürecinde sosyal etkileşim sağlanmalıdır.
- Anlamlı öğrenmeyi gerçekleştirmek üzere özgün öğrenme görevleri tasarlanmalı ve gerçek yaşamın karmaşıklığını yansıtacak öğrenme ortamı oluşturulmalıdır.
- Çoklu gerçeklikler açığa çıkarılarak bilişsel çelişkiler yaratılmalı ve bireysel anlamın oluşmasını destekleyecek etkinlikler düzenlenmelidir.
- Bilgiyi yapılandırma sürecinin farkına varılmasını desteklemek üzere nasıl öğrenildiğinin yansıtılmasını sağlayacak yaşantılar düzenlenmelidir.
- Öğrenme için tehlikesiz ve güvenli bir ortam yaratılmalıdır.
- Öğrenen düşüncelerinin desteklendiği bir öğrenme ortamı yaratılmalıdır.

Yapılandırmacı öğretme-öğrenme etkinlikleri hazırlanırken ve uygulanırken öğrencilerin işbirliğine dayalı öğrenmeleri, problem çözmeleri, gözlem yapmaları, buluşa dayalı yaklaşımlar sergilemeleri, araştırma yapmaları, sorgulamayı bir yöntem olarak kullanmaları, yorumlama ve açıklama yapmaları gibi bilgi, beceri ve tutumu içselleştirebilecekleri yaklaşımları kullanmaları sağlanmalıdır. Bu bağlamda, yapılandırıcı yaklaşımın beden eğitimi alanına yansması, öğrenen merkezlilik ve aktif katılım ilkeleri doğrultusunda öğrencinin sürece etkin katılması ve öğrendiklerini gerçek yaşama yansıtmasıyla olacaktır (Boutigny ve Gueriot, 1998). Örneğin, koşma, sıçrama,

çarpımama, hedefe ulaşma gibi özellikleri kazanan birey kalabalık bir koridorda teneffüs arasında başkalarına çarpmadan koşabilir, kalabalık bir kaldırımda yürürken başkalarına ve diğer nesnelere çarpmadan yürüyerek olası kazalardan da korunabilir. Halk oyunlarını öğrenen birey kendi kültürü hakkında bilgi edinir ve paylaşmayı öğrenir.

2.2.3. Temel Beceriler

Temel beceriler, öğrencilerin öğrenme alanlarındaki gelişimleriyle bağlantılı, bir yılın sonunda, dikey olarak da sekizinci sınıfın sonunda kazanacakları ve hayat boyu kullanacakları temel becerilerdir. Beden eğitimi programı içerdiği kazanımlarla bu temel becerilerin gelişmesini sağlayacaktır. Örneğin, ilköğretimin üçüncü sınıfında yer alan “Ritmik hareketleri bireysel, eşli, grupta, nesnesiz ve nesneli olarak uyumlu şekilde yapar.” kazanımına ilişkin etkinliklerle yaratıcı düşünme, karar verme ve öz yönetim becerileri kazanılır. Yine, 5. sınıfta yer alan “Yakın çevresindeki spor alanları ve spor etkinliklerini tanır.” kazanımı ile araştırma ve iletişim becerileri kazanılır. Altıncı sınıf kazanımlarından olan “Sportif etkinliklerde karşılaştığı problemlere çözümler üretir.” kazanımı ile problem çözme ve eleştirel düşünme becerileri geliştirilir.

Programla ulaşılmaması beklenen temel beceriler şunlardır.

- Eleştirel düşünme,
- Yaratıcı düşünme,
- Problem çözme,
- Karar verme,
- Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma,
- Araştırma,
- İletişim,
- Bilgi teknolojilerini kullanma,
- Öz yönetim,
 - Etik davranma,
 - Eğlenme,
 - Öğrenmeyi öğrenme,
 - Amaç belirleme,
 - Kendini tanıma ve kişisel gelişimini izleme,
 - Duygu yönetimi,

- Kariyer planlama,
 - Sorumluluk,
 - Zaman ve mekânı doğru algılama,
 - Katılım, paylaşım, iş birliği ve takım çalışması,
 - Liderlik,
 - Farklılıklara saygı,
- Bilimin temel kavramlarını tanıma,
 - Milli, manevi ve evrensel değerlere duyarlı olma,
 - Kişisel ve sosyal değerlere önem verme,
 - Estetik zevk kazanma,
 - Güvenlik ve korunma sağlama.

2.3. Programın Temel Öğeleri

2.3.1. Öğrenim Standartları

Öğrencilerden okullarda beden eğitimiyle ilgili olarak birçok özellik kazanmaları beklenir. Böylece öğrenciler fiziksel olarak eğitim haklarını gerçekleştirirler. Bu çerçevede etkinliklere katılan birey, öğrenim sürecinin sonunda bazı standartlara ulaşır. Bu standartların anlamı, her bireyin kendi kapasitesi içerisinde fiziksel etkinliklere katılım için gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazanması ve bunları sürdürmesidir. Çeşitli kaynaklardan (NASPE, 2004; <http://www.ichper.sd.org>, 2006) yararlanılarak ve ülkemizin koşulları da dikkate alınarak belirlenen standartlar aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Birinci Standart: Çeşitli fiziksel etkinliklere katılabilmek için hareket örüntüleri ve devinişsel becerilerde yeterlilik gösterir.

Bu standardın amacı, fiziksel etkinliklere katılım için gerekli fiziksel becerileri geliştirmektir. Hareketlere ilişkin becerileri öğrenmek öğrencinin ders içi ve ders dışı etkinliklere katılım olasılığını yükseltir. İlk 3 yılda öğrenci, yer değiştirme, dengeleme ve nesnelere kontrol eden hareketleri yapmada olgunluk ve çok yönlülük kazanır. 4-5. sınıflarda ise bu beceriler özelleştirilerek özellikle dans, cimnastik ve değişik oyunlara ilişkin yeterlikler gelişir.

6-8. sınıflarda ise bunlar kalıcı hâle gelir, birleştirilir ve çeşitlenir. Bir spor dalına ilişkin beceriler sergilenebilir. Yani, hareketler bu süreçte karmaşık olarak yapılabilir.

İkinci Standart: Fiziksel etkinliği öğrenirken ve yaparken hareketle ilgili kavram, ilke, kural, strateji ve taktikleri anladığını gösterir.

Bu standardın amacı, öğrencilerin bilişsel bilgiyi anlayarak, devinişsel becerilerin edinilme ve geliştirilmesinde onu kullanmayı kolaylaştırmaktır. Bilişsel bilgi; hareketin yapılmasına ilişkin kavram, ilke, kural, strateji ve taktiklerin yanında spor psikolojisi ve sosyoloji, biyomekanik ve egzersiz fizyolojisi gibi disiplinlere ait bilgiyi de içerir. Bu kavramların, ilkelerin bilinmesi, bunlara nasıl ve ne zaman başvurulacağına yönelik bağımsız öğrenme olasılığını artırır. Böylece fiziksel etkinliklerde daha düzenli ve etkili katılım sağlanır. İlköğretimin ilk 3 sınıfında harekete ilişkin kavram, ilke ve kuralların kazanılması yeterlidir.4-8. sınıflarda ise öğrenciler etkinlik içerisinde yeni strateji ve taktikler geliştirip kavram, ilke ve kuralları gerçek yaşamda ve fiziksel etkinliklerde uygulayarak genellemeler yapabilirler.

Üçüncü Standart: Sağlığı güçlendirici düzeyde fiziksel etkinliğe katılımı başarır ve korur.

Bu standardın amacı, etkin, sağlıklı bir yaşam tarzı sağlayan bireysel farkındalık için öğrencinin bilgi, beceri ve tutumunu geliştirmesidir. Öğrenciler beden eğitimi derslerinde, serbest zamanlarını etkili değerlendirmek için gerekli temel fiziksel uygunluğu edinirler. Sağlıkla ilişkili fiziksel uygunluk; kalp-damar ve solunum sistemi dayanıklılığı, esneklik, kas kuvveti ve dayanıklılığı ve vücut kompozisyonunu içerir.

Öğrenciler ayrıca; fiziksel etkinliğe ilişkin kurallara, işlemlere bağlılık, işbirliği ve grup çalışması, etik davranış, kültürel, fiziksel, cinsiyet, sosyo-ekonomik durum, vb. farklılıklara saygılı ve olumlu toplumsal etkileşim gibi özellikleri geliştirirler. Diğer yandan, öğrencilerin fiziksel uygunluk düzeylerini artırma beklentileri, başlangıç düzeylerindeki çeşitliliği ve uzun dönem amaçlı fiziksel uygunluk sağlamaları göz önünde bulundurularak bireysel temeller üzerine kurulmalıdır.

Öğrenim sürecinde, zor fiziksel etkinliklere katılım için gerekli beceriler edinilir. Ayrıca öğrencilerin planlama, uygulama ve fiziksel uygunluk geliştirmek için uygun olan fiziksel etkinlikleri izleme/gözleme becerileri gelişir. İlköğretime başlayan çocuklar için önemli nokta, fiziksel uygunluk öğelerini bilmeleri ve fiziksel uygunluğu artıran sağlıklı geliştirici etkinliklere katılırken eğlenmeleridir. 1-5. sınıf öğrencileri, fiziksel uygunluk öğeleriyle ilgili bilgi ile bunları geliştirme; devam ettirme yollarını tam bir fiziksel uygunluk içinde her birinin ne kadar önemli olduğunu öğrenirler. 6-8. sınıf öğrencileri, fiziksel uygunluk düzeylerini artıracak uygun bir bireysel fiziksel uygunluk programını tasarlayıp geliştirebilirler. Etkinliklere ilişkin kuralları belirleme sürecindeki kararlara katılırlar.

Dördüncü standart: Fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır.

Bu standardın amacı, fiziksel etkinliklerde düzenli katılım modelleri oluşturmaktır. Bu standart beden eğitimi derslerini ve öğrencilerin ders dışındaki yaşantılarını birleştirir. Beden eğitimi derslerinde katılım çok önemli olmasına rağmen, öğrencinin okul dışında ne yaptığı, gelecek yetişkin nesillerde olabilecek sağlık problemlerini önlemeye yardım edecek etkin, sağlıklı yaşam biçimi geliştirmek için önemlidir. Öğrenciler, beden eğitimi dersleri dışında düzenli fiziksel etkinliklere katıldıklarında beden eğitimi derslerinde edindikleri bilgi ve becerilere başvururlar. Öğrenciler fiziksel etkinliklere gönüllü olarak katılmaya başladıklarında, etkinliklerden keyif almaya başlarlar. Etkinlik ile onun beden üzerindeki hızlı ve gözlenebilir etkileri arasındaki ilişkiyi fark etmeye başladıklarında ise fiziksel etkinliklere düzenli katılım başlar; bu da bedeninin fiziksel ve psikolojik sağlığını, toplumsal fırsatları, ilişkileri ve de yaşamın kalitesini artırır.

Öğrenciler ilgili alanlarını geliştirme fırsatı bulurlarsa, fiziksel etkinliklere katılım olasılıkları da o kadar yüksek olur. İlk 3 sınıfta öğrenciler fiziksel etkinliklerden zevk almayı; 4-8. sınıflarda ise fiziksel etkinliğin faydalarından yararlanmak için bağlılık ve ciddiyet gerektiğini öğrenirler. Bu nedenle, öğrencilerin fiziksel etkinliklere katılmaları teşvik edilmelidir.

Beşinci standart: Fiziksel etkinlik ortamlarında sorumlu kişisel ve toplumsal davranış sergiler.

Bu standardın amacı, kişisel bir anlam kazandıran fiziksel etkinliğe katılmanın değer ve içsel yararlarının bilincini geliştirmektir. Fiziksel etkinlik kendini ifade etme ve toplumsal etkileşim için fırsatlar sağlayarak zevkli, zorlayıcı ve eğlenceli olabilir. Bu yararlar kendine güveni geliştirir ve kişinin kendisiyle ilgili olumlu bir tutum geliştirmesine yardımcı olur. Böylece insanların hayatları boyunca bir etkinlikte yer almalarını sağlar. İlköğretim 1-5. sınıf öğrencileri fiziksel etkinliklere katılmaktan zevk alırlar, mücadeleden hoşlanırlar ve hareket becerileri geliştikçe eğlenirler. 6-8. sınıflarda fiziksel etkinliklere katılmak, zorluklarla mücadele için bir fırsattır, toplumsal etkileşim ve grup üyeliği için önemli bir süreçtir.

2.3.2. Kazanımlar

Kazanımlar belirlenirken bireyin gelişim özellikleri, bilimsel araştırma bulguları ve bireyin gereksinimleri dikkate alınarak iki ana öğrenme alanı (1. Hareket Bilgi ve Becerileri, 2. Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam) için ayrı ayrı belirlenmiş ve diğer derslerdeki benzer kazanımlarla ilişkilendirilmişlerdir.

2.3.3. Öğrenme Alanları ve Alt Öğrenme Alanları

Beden eğitimi dersi iki ana boyutta yapılandırılmıştır. Bunlar;

- A. Hareket bilgi ve becerileri ile
- B. Etkin katılım ve sağlıklı yaşamdır.

Hareket becerileri; temel hareket becerileri, özelleşmiş hareket becerileri ve spor becerileri olarak sınıflandırılabilir (Pangrazi, 2001). Etkin katılım ve sağlıklı yaşam ise düzenli fiziksel etkinlik, sağlıkla ve performansla ilişkili fiziksel uygunluğu koruma ve güçlendirme, fiziksel etkinlik beslenme ilişkisi, kişisel güvenlik ve kazalardan korunma (Pangrazi, 2001), spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları, Atatürk ve ulusal bayramları içermektedir.

Öğrenme alanları, programda alt öğrenme alanlarına ayrılmış ve alt öğrenme alanları da sınıflandırılmıştır. Pangrazi (2001), Gallahue ve Donnely (2003)'den yararlanılarak hazırlanan sınıflama Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1: Öğrenme Alanları ve Alt Öğrenme Alanları Sınıflaması.

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı		Tutum ve Değerler
A. Hareket Bilgi ve Becerileri	1. Temel hareket bilgi ve becerileri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yer değiştirme hareketleri ▪ Dengeleme hareketleri ▪ Nesne kontrolü gerektiren hareketler ▪ Birleştirilmiş hareketler 	K i ş i s e l v e T o p l u m s a l G e l i ş i m
	2. Özelleşmiş hareket bilgi ve becerileri	<ul style="list-style-type: none"> • Vücut yönetimi • Ritmik hareketler • Cimnastik • Bireysel ve eşli mücadeleler • Oyun 	
	3. Spor bilgi ve becerileri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doğa sporları ▪ Dans ▪ Oyunlar ▪ Cimnastik ▪ Bireysel ve eşli sporlar ▪ Yüzme 	
B. Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam	<p>1. Düzenli fiziksel etkinlik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fiziksel etkinliklere düzenli katılım - Fiziksel uygunluğu koruma ve güçlendirme - Fiziksel etkinlik ve beslenme - Kişisel güvenlik ve kazalardan korunma <p>2. Atatürk ve ulusal bayramlar</p> <p>3. Spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları</p>		

(Pangrazi, 2001)

2.4. Hareket Bilgi ve Becerileri Öğrenme Alanı

2.4.1. Temel Hareket Bilgi ve Becerileri

Temel hareket bilgi ve becerileri; yer değiştirme hareketleri, dengeleme hareketleri, nesne kontrolü gerektiren hareketler ve bunların bir arada kullanıldığı birleştirilmiş hareketleri içermektedir. Bu becerilerin temelde 1-3. sınıflar (7-9 yař) içinde gelişmesi beklenmekle birlikte içindeki bazı karmaşık hareketlerin olgunlaşması 6. sınıfa (12 yař) kadar uzayabilmektedir. Bu nedenle, eğitim programı içinde temel hareket becerileri, yoğun olarak ilk 3 sınıfta ele alınırken, olgunlaşma süreci daha uzun zaman gerektiren daha karmaşık ve birleşik temel hareketlere 4-6 sınıflarda yer verilmesinin gerekli olduğu dūřünülmüřtür. Bu yapıya uygun kazanımlar 4-6. sınıflara konulmuştur.

Bu bakış açısıyla programda yer alması gereken temel hareket becerileri; hareket kavramları ve becerileri altında gruplanmış ve 1-6. sınıf düzeylerine göre ne zaman programda ele alınması gerektiğini gösterecek Şekilde Tablo 2 ve 3'te tanımlanmıştır (Graham, 1992; Kirschner ve Fishburne, 1995; Stilwell ve Wilgoose 1997; Harrison, Blakemore ve Buck, 2001).

2.4.2. Özelleşmiş Hareket Bilgi ve Becerileri

Özelleşmiş hareket bilgi ve becerileri; vücut yönetim, ritmik hareket, cimnastik, bireysel ve eşli mücadele ve oyun becerilerini içermektedir (Pangrazi, 2001). Bu beceriler 4-5. sınıflarda beden eğitimi programının hareket bilgi ve becerileri boyutunun temelini oluşturmalıdır. Her bir becerinin amacı ve basamaklaması Tablo 4'te verilmiştir.

2.4.3. Spor Bilgi ve Becerileri

Spor bilgi ve becerileri 6. sınıftan itibaren beden eğitimi programının içeriğine alınmalıdır. Bu aşamada amaç her bir ana spor grubundan öğrencilerin öğretmenleri ile birlikte seçtikleri sporlarla ilgili (okul imkânları doğrultusunda) temel becerileri kazanmaları ve bunlara ait bilgi, ilke ve kuralları öğrenmeleridir. Spor becerileri ile ilgili gruplama Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 2. Temel Hareket Kavramlarının 1-6. Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı.

Hareket Kavramları	Sınıf Düzeyi					
	1	2	3	4	5	6
Vücut farkındalığı						
Vücut bölümlerini tanımlama	X	X	X			
Vücutla yapılabilecek şekiller	X	X	X			
Vücutun tamamının ve bölümlerinin hareketi	X	X	X			
Alan farkındalığı						
Kişisel alan	X	X				
Genel alan	X	X				
o Düzey: alçak-derin, orta, yüksek	X	X	X			
o Yön: ileri, geri, yukarı, aşağı	X	X	X			
o Uzam: geniş, uzak	X	X	X	X	X	X
o Düzlem: dikey, yatay, dairesel	X	X	X			
o Patika: dörtgen, altıgen, dairesel, sekizli, vb	X	X	X	X	X	
Çaba (Hareketin niteliği)						
Zaman: hızlı-yavaş, eşzamanlı, ritmik, ardı sıra	X	X	X	X		
Güç: hafif-ağır, güçlü-zayıf, kaba-kibarca	X	X	X	X	X	X
Akıcılık: kesikli, uzayan				X	X	X
İlişkiler						
Vücutun bölümleriyle	X	X	X	X	X	X
Diğer kişi ve nesnelerle: üstünde-altında, ayrı-beraber, arkasında-önünde-boyunca, karşılaşmak-paylaşmak, yakın-uzak, yan yana-ayrı, üzerinde-altında, takip eden-taklit eden-yöneten, yansıtan-eşleştiren-karşıt, başarılı-başarısız, seçenekli-seçeneksiz, sorgulayan-yanıtlayan, yalnız-birlikte, etki eden-tepki veren, kaldıran-kaldırılan, destekleyen-desteklenen		X	X	X	X	X

Tablo 3: Temel Hareket Bilgi Ve Becerilerinin 1-6. Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı.

Temel Hareket Bilgi ve Becerileri	Sınıf Düzeyi					
	1	2	3	4	5	6
Yer değiştirme hareketleri						
Yürüme	X					
Koşma	X	X	X			
Atlama	X	X	X			
Sıçrama	X	X	X			
Zıplama	X	X	X			
Sıçramalı atlayış			X	X		
Galop	X	X	X			
Adım al sek		X	X	X		
Kayma	X	X	X			
Yuvarlanma	X	X	X	X		
Tırmanma	X	X	X			
Dengeleme hareketleri						
Eğilme	X	X	X			
Esnetme	X	X	X			
Düşme-kalkma				X	X	X
Dönme	X	X	X			
Salınma	X	X	X			
Ağırlık aktarma	X	X	X	X	X	X
Atlama-konma	X	X	X	X	X	X
Başlama-durma	X	X	X			
Denge	X	X	X	X	X	X
Oturuş	X	X	X			
İtme	X	X	X	X		
Çekme	X	X	X			
Nesne kontrolü gerektiren hareketler						
Atma, el üstü	X	X	X	X	X	X
Atma, el altı	X	X	X			
Yakalama	X	X	X	X	X	X
Tekmeleme-vuruş	X	X	X	X		

Yuvarlama		X	X	X		
Durdurma		X	X	X	X	X
Raketle vurma	X	X	X	X	X	X
Uzun saplı araçla vurma		X	X	X	X	X
Vole		X	X	X	X	X
Birleştirilmiş Hareketler (Yer değıştirme, dengeleme, nesne kontrolü gerektiren hareketlerden en az ikisinin birleşimi)	X	X	X	X	X	X

Tablo 4: Özelleşmiş Hareket Bilgi ve Becerilerinin Amaç ve Basamakları

Özelleşmiş Hareket Bilgi ve Becerileri	Basamaklar
1. Vücut Yönetimi Çeşitli durum ve hallerde vücudun kontrolü için gereklidir. Çabukluk, koordinasyon, denge ve esnekliğin bütünleşmesini gerektirir.	<ol style="list-style-type: none">1. Geri dönme etkinlikleri2. Araç-gereçlerin güvenli kullanımı3. Cimnastik denge aletinde etkinlikler4. Çeşitli yükseklikteki nesnelerin üzerinden atlama hareketleri5. Merdiven etkinlikleri6. Cimnastik barındaki etkinlikler7. Bireysel minderdeki hareketler (her öğrencinin ayrı ayrı minder, küçük halı, hasır vb. üzerinde yaptığı hareketler)8. Lastik ip kullanılarak yapılan etkinlikler9. Tekerlekli paten vb. araçlarla yapılan hareketler
2. Ritmik Hareketler Halk oyunları ve dansların temelini teşkil ederler.	<ol style="list-style-type: none">1. Temel ritimler2. Yaratıcı ritimler3. Halk oyunları/ halk dansları4. Halk oyunlarında ilerleme5. Salon danslarına giriş
3. Cimnastik Cimnastik' teki temel becerilerin geliştirilmesi ana amaçtır. Bu yolla esneklik, çabukluk, denge, kuvvet ve vücut kontrolü artırılır. Yuvarlanma, denge becerileri, el ve el-baş dengeleri ve düşüş becerileri gibi özelleşmiş devinişsel beceriler bu etkinlikler yoluyla öğrenilir.	<ol style="list-style-type: none">1. Temel cimnastik duruşları: çömelik duruş, düz bank, düz cephe, engel oturuşu, yan cephe, ters cephe, ritmik duruş, öne hamle duruşu, yana hamle duruşu, kartal duruşu, planör, dizüstü planör, mum duruşu, çakı, yarım çakı, ters bank, uzun oturuş, açık bacak oturuş, uçak duruşu vb.2. Serbest cimnastik<ul style="list-style-type: none">▪ Yuvarlanmalar: öne düz yuvarlanma, öne adımli yuvarlanma, öne açık bacak yuvarlanma, geri düz yuvarlanma, geri adımli yuvarlanma, geri açık bacak yuvarlanma vb.▪ Dengeler: el dengesi, el-baş dengesi, el-baş dengesi açık bacak, çember vb.▪ Yaylanmalar: baş yaylanması vb.
4. Bireysel ve Eşli Mücadeleler İşbirliği içinde davranmayı amaçlar. Bireysel mücadele becerileri öğrencilere kendi kuvvetini, çabukluğunu ve dengesini sına fırsatı verir. Grup mücadele becerileri ise işbirliği, yarışma ve sportmenlik gibi sosyal becerilerin öğretilmesinde öğrenciye fırsatlar verir.	<ol style="list-style-type: none">1. Nesne kullanarak, taşıyarak yapılan grup yarışları<ul style="list-style-type: none">• Çizgide yapılan grup yarışları• Geri dönen topla yapılan takım yarışları (çeşitli şekillerde topun aktarılarak oynandığı oyunlar)• Dairesel şekillerde topu aktarma yarışları• Karışık yarışlar2. Bireysel mücadele etkinlikleri
5. Oyun Sosyal becerileri geliştirmek için uygun etkinliklerdir.	<ol style="list-style-type: none">1. Oyunları değerlendirme2. Oyunları değiştirme3. İşbirliği ve dayanışma4. Güvenlik5. Oyunların seçimi6. Karışık saha oyunları

(Pangrazi, 2001)

Tablo 5: Spor Bilgi ve Becerileri

Ana Gruplar	Alt Gruplar
Doğa Sporları	<ul style="list-style-type: none">• Açık alan sporları (doğada yön bulma, yürüyüş vb.)• Su sporları (yelken, sörf vb.)
Dans	<ul style="list-style-type: none">• Ritmik dans• Yaratıcı dans• Halk oyunları (halk dansları)• Modern dans
Oyunlar	<ul style="list-style-type: none">• Keşif oyunları• Takım oyunları (futbol, basketbol, voleybol, hentbol, korfbol vb.)• File ve raket oyunları (tenis, masa tenisi, badminton vb.)• Kültürler arası oyunlar• Eğitsel oyunlar
Cimnastik	<ul style="list-style-type: none">• Ritmik cimnastik• Akrobatik cimnastik• Artistik jimnastik
Bireysel ve Eşli Sporlar	<ul style="list-style-type: none">• Atletizm• Yüzme• Mücadele sporları• Hedef sporları

2.5.Egzersiz ve Ders Dışı Egzersiz Faaliyetleri

2.5.1. Egzersiz

Egzersiz; belli bir beceriyi oluşturmak veya geliştirmek üzere, ona uygun bir eylemin sistematik ve bilinçli bir şekilde tekrarlanması anlamına gelir (Günsel, 2004).

İnsan bedeni özel yetenekleri olan mükemmel bir varlıktır. Merkezi sinir sistemi yaşam dinamizmini kontrol eder. Kalp, yaşam boyu düzenli olarak vücuda kan pompalar. Sürekli egzersizlerle solunum sindirim, boşaltım ve iskelet kas sistemlerinin istenen düzeyde tutulması sağlanır. Uzun süre hareketsiz kalan insan bedeni hareket yeteneğini kaybeder ve sağlık problemleri doğurabilir (Erkan, 1989).

2.5.2. Ders Dışı Egzersiz

Ders dışı sportif çalışmalar; ders saatleri dışında düzenlenen sınıflar arası yarışmaları, okul takımlarının haftalık çalışmalarını, izcilik faaliyetlerini, beden eğitimi faaliyet alanı içerisine giren her türlü hazırlık ve halk oyunları çalışmalarını kapsayan etkinliklerdir (M.E.B., 2001).

Ders dışı egzersizler, okullarda öğrencilerin derslerin dışında kendi istekleri ve yetenekleri doğrultusunda öğretmenlerinin denetiminde yaptıkları çalışmalardır. Egzersiz çalışmaları, sınıflar arası ve okullar arası müsabakalarda öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri için yapılan tüm hazırlıkları kapsadığı gibi öğrencilerin sosyal, kültürel ve sportif yeteneklerini keşfedip geliştirmeleri ve sosyal yaşamda etkili bir biçimde rol almaları açısından önemli bir yere sahiptir.

Ders dışı sportif etkinlikler adıyla ele alınan konu, eğitimin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Bu boyut haftalık eğitim programı içinde yer alan derslerin öğretimi dışında kalan zaman içinde belirli öğrencilerin sportif etkinlikler yoluyla eğitimlerini sürdürmesi anlamındadır (Ekici, 2000).

Ders içi ve ders dışı sportif etkinlikler özellikle çocuk ve gençler için büyük önem taşır. Ders dışında kalan zaman, iyi değerlendirilmediğinde sıkıntı yaratır. Özellikle ortaöğretim gençliğinin, zararlı arkadaş grupları içine girmesine, kahvehaneye, oyun salonlarına gidip kumar oynamalarına, alkol, uyuşturucu madde kullanmalarına, ruhsal bozukluklara, türlü suçlar işlemelerine neden olabilir.

Bu nedenle gençlerin, derslerinin dışında kalan boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendirebilecekleri spor ortamı oluşturulursa, bilgi, beceri ve kabiliyetleri artacağı gibi, kötü ortamlardan da uzak kalmaları sağlanmış olacaktır (Karaküçük, 1999).

Günümüzde okullar sadece öğrencileri sınavlara hazırlamak veya tamamen bilgiyle donatmak gibi kalıpların dışına çıkarak, kendi kapasite, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirerek modern eğitimin gerektirdiği, öğrencide sosyal ve fiziksel gelişimi sağlamayı amaçlayan bir kurum haline gelmesi beklenmektedir. Bu amaçları içeren ders dışı etkinlikleri değerlendirme programlarıyla öğrencilere sorumluluk alma, birbirlerine hoşgörülü olma ve kurallara uyma alışkanlıkları kazandırılabilir. Aynı zamanda bilgilerini genişletme, tarafsız ve rasyonel düşünme olanakları sağlanabilir. Böylece ders dışı etkinliklerine dinlendiricilik, eğlendiricilik yanında eğiticilik boyutu da getirildiği takdirde işlevsel bir anlam kazanır. Bu nedenle ders dışı etkinlikleri vakit öldürücü ve yıpratıcıktan çok yapıcı, geliştirici ve üretken bir niteliğe sahip olmalıdır (Mutlutürk, 1993).

Diğer taraftan, bireysel farklılıkların var olduğu sınıf ortamında, yeterli gelişme de sağlanamamaktadır. Öğrenci merkezli eğitim-öğretim anlayışının geçerli olduğu günümüzde, ders dışı eğitim etkinliklerinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Birleşmiş Milletlerin “Çocuk Hakları Sözleşmesi” (1959) hükümlerine göre çocuğun eğitimi, onun bireysel özelliklerine, ilgilerine ve öğrenme hızına göre çok yönlü olması gerektiği belirtilerek, çocuğun bedensel, zihinsel ve sosyal yönden gelişmesi için okul içinde ve okul dışında değişik türde boş zaman etkinlikleri düzenleyerek, onları özendirmeye yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi gerektiği belirtilmiş ve bu görev başta anne-baba, okul ve öğretmenlerin yanı sıra, toplumun bütün kesimlerine verilmiştir (Madde 27,31). Bütün bu nedenlerden dolayıdır ki; günümüzde eğitim ve öğretim etkinlikleri, okulun ve dersin dışına taşmış bulunmaktadır (Pehlivan, 1993).

Birçok batılı veya gelişmiş ülkede olduğu gibi, Amerika Birleşik Devletleri’nde de ders dışı etkinliklere büyük önem verilmektedir. Bu tür etkinliklerle kişinin tam potansiyelini kullanabileceği bir ortam içinde, gerçek yaşama ayak uydurmasına yardımcı olunur (Karaküçük, 1999).

Touton, ortaöğretimde ders dışı etkinliklerin amaçlarını şu şekilde ortaya koymuştur:

- 1- Kişinin bedensel güç ve uyumluluğunu geliştirmek,
- 2- Temel bilgileri uygulama fırsatı sağlamak,
- 3- Kişinin ilgi ve tutumlarını keşfetmek,
- 4- Yeteneklerini geliştirmek,
- 5- Kişiyi ekonomik bağımsızlığa ve ileri öğretime hazırlamak,
- 6- Estetik ve dinlendirici etkinliklere yöneltmek,
- 7- En uygun kişisel ve grup yaşamlarını sağlamak.

Ders dışı etkinlikler, öğrencilerin zorunlu olarak katıldıkları ve önceden belirlenmiş müfredatlarını içeren derslerin dışında, tamamen kendi arzu ve tercihleri istikametinde katıldıkları her türlü spor, müzik, resim, tiyatro, edebiyat gibi faaliyetleri kapsamaktadır, şeklinde tanımlanmaktadır. (Karaküçük, 1999)

Uluslararası Boş Zamanları İnceleme Grubu'nun verdiği tanıma göre “ Serbest zaman etkinliği, kişinin mesleksi ve toplumsal ödevlerini yerini getirdikten sonra özgür iradesi ile girişebileceği dinlenme, eğlenme, bilgi ya da becerilerini geliştirme, toplum yaşamına gönüllü olarak katılma gibi bir dizi uğraştır. Her geçen gün yeni etkinlikler gündeme gelmekle beraber, söz konusu faaliyetlerde bazı temel etkinlik alanları şu şekilde gruplandırılmıştır.

1. Sanatsal (sinema, edebiyat, tiyatro, müzik, resim, fotoğraf, vb.)
2. Entelektüel (kitap, konferanslar, radyo, TV, vb.)
3. Sosyal (aile, partiler, toplantılar, vb.)
4. Pratik (bahçecilik, el sanatları, el isleri, vb.)
5. Fiziki (spor, yürüyüş, avcılık, balıkçılık, vb.) (Büküsoğlu, 2005)

Bu etkinliklerden hangisinin tercih edileceği kişinin yapısına, cinsiyetine, eğitimine, sahip olduğu olanaklara ve yeteneklerine bağlıdır. Ortaöğretim ve üniversite gençliği üzerine yapılmış araştırmalarda da, gençliğin büyük bir çoğunluğunun boş zamanlarını nasıl geçireceklerini bilemedikleri ya da pasif etkinliklerle geçirdikleri, ancak imkân olması halinde de birçok aktif etkinliklere katılmaya istekli oldukları ortaya çıkmaktadır.(Özdilek, Demirel ve Harmandar, 2007)

Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme etkinliklerinde, konuya sadece spor açısından bakacak olursak, karşılaştıkları sorunlar oldukça fazladır. Bunların

başında, tesis, araç-gereç, altyapı, öğretici eleman vs. sorunların gelmekte olduğundan söz edilebilir. Öncelikle bu sorunların ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesi, çeşitli teşvik edici ve özendirici organizasyonların yapılması onların spora yöneltmede faydalı olacaktır. Ayrıca spor ortamını daha iyi tanımalarına, sevmelerine, dolayısıyla serbest zamanını yapıcı etkinliklerle değerlendiren gençlerimizin artmasını sağlayacaktır. Bu da; sağlıklı arkadaş ilişkilerini geliştirebilen, kurallara uyan, mücadele eden, karşısındakinin hakkına saygı gösteren, uyumlu, başarılı ve anlayışlı bir gençlik ve dolayısıyla geleceğin faydalı toplumunu oluşturacaktır (Karaküçük, 2002 ve Mansuroğlu, 2002).

Ders dışı okul spor etkinliklerine yönelik yapılan araştırma ve incelemeler sınırlı sayıda olmasına rağmen, bu konuda yapılan çalışmalar genelde ders dışı okul sporundan beklenen yararın elde edilemediğini ve bu araştırmalarda gerek yasal düzenlemelerden ve gerekse yönetim uygulamalarından kaynaklanan engellemelerle karşılaşıldığı açık biçimde belirtilmektedir (Pehlivan, 1998).

Bir ülkede sporun gelişip yaygınlaşmış olduğunu anlayabilmek için spor ortamının oluşturulmuş olması ve sayıca yeterli olup olmadığına bakmak gereklidir. Bilindiği gibi spor ortamı, spor saha ve tesisleri, spor araç ve gereçleri, spor öğretmenleri ve yöneticileri ile sportif organizasyonlardan oluşmaktadır. Bu unsurlardan birinin ya da bir kaçının olmaması halinde o ülkede sporun sağlıklı gelişme göstermesinden bahsetmek mümkün olmamaktadır (Karaca, 2002).

2.5.3. Ders Dışı Egzersizle İlgili Kanun ve Yönetmelikler

2.5.3.1. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinin Yürürlüğe Girişi

21 Temmuz 1976 tarih ve 15653 sayılı resmi gazetede yayınlanan ve 2 Ağustos 1976 tarih ve 1894 sayılı tebliğler dergisine alınmış ve M.E.B. İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından 20 Ocak 1976 tarih ve 230/32015 sayılı yazı ile il personel şube müdürlüklerine gönderilmiş tamimle, ders dışı 6 saatlik egzersiz çalışma programı uygulamaya sokulmuştur (Gacar, 2001). Okullarda beden eğitimi dersi dışında yapılacak beden eğitimi spor ve izcilik çalışmalarını yürüten öğretmenlere, 4 Aralık 1983 tarih ve 18241 sayılı resmi gazete de yayınlanan ders ücretlerine ilişkin esasları belirleyen kararnamenin 26. maddesi gereğince bu çalışmaların karşılığında 6 saatlik ek ders ücreti ödenmektedir (Gacar, 2001).

2.5.3.2. Yürürlükte Olan Yönetmelik

Milli Eğitim Bakanlığının Ders Dışı Eğitim Çalışmalarına Dair 2010/49 Sayılı Genelgesi.

16/12/2006 tarihli ve 26378 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan ilgi Karar’ ın, 25/7/2010 tarihli ve 27652 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan 30/6/2010 tarihli ve 2010/681 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Kararla değişik 17’nci maddesinde;

“(1) Ders dışı izcilik, beden eğitimi ve spor çalışmaları, halk oyunları ve güzel sanatlarla ilgili dallar ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) koordinesinde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik olarak yürütülen bilim olimpiyatları ve proje çalışmaları kapsamında fiilen çalışma yaptıran öğretmenlere; aylık karşılığı ders, ek ders ve hazırlık ve planlama görevi saati sayısına bakılmaksızın, her bir saat çalışma karşılığında gündüz ücreti üzerinden, haftada azami 6 saati geçmemek üzere, her bir ders saati başına 1 saat ek ders ücreti ödenir. Ancak, bir ders yılında bu kapsamda ödenecek toplam ek ders saati sayısı, okulun bir ders yılındaki toplam ders saati sayısının %5’ini geçemez. Bu etkinliklerde görev alacak öğretmenlerde aranacak nitelikler, her bir etkinlik için aranılacak en az öğrenci sayısı ile benzeri diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir. Etkinlik programları okul müdürlüklerince hazırlanır ve milli eğitim müdürlüklerince onaylanır.

(2) Vekâleten atananlar dâhil yöneticilere, bu madde kapsamında ek ders görevi verilmez.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, öğrencilerin boş zamanlarının değerlendirilmesinde ders dışında yapılacak eğitim çalışmaları; “izcilik”, “beden eğitimi ve spor çalışmaları”, “halk oyunları” ve güzel sanatlar” ile TÜBİTAK koordinesinde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik olarak yürütülen bilim olimpiyatları ve proje çalışmaları” olarak belirlenmiştir. Bu etkinliklerin yürütülmesinde görev alacak öğretmenler ve her bir etkinliğe katılacak en az öğrenci sayısı ile benzeri diğer hususların Bakanlığımızca belirlenmesi, yapılacak etkinlik programlarının ise okul müdürlüklerince hazırlanması ve milli eğitim müdürlüklerince onaylanması öngörülmüştür.

Bu çerçevede, söz konusu etkinliklerde görev alacak öğretmenlerde aranacak nitelikler ile etkinlik türlerine göre her bir etkinlik için aranacak en az öğrenci sayısı, bu Genelge eki “Ders Dışı Eğitim Çalışmalarına Dair Esaslar” da belirlenmiştir.

Bu bağlamda:

1) Eğitim Kurumu müdürlükleri, okullarında yürütülecek ders dışı eğitim çalışmalarının hangi tür çalışmalar olacağını ders yılı içerisinde saptayarak, bu çalışmaların yürütülmesinde esas olacak programı hazırlayacak ve il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince onaylanmasından sonra yürürlüğe koyacaklardır.

2) Ders dışı eğitim çalışmalarını yürüten öğretmenlere bu çalışmaları karşılığında ödenecek ek ders ücreti, haftada 6 saati ve ilgili okulda bir ders yılında okutulacak toplam ders saati sayısının %5’ini geçemeyeceğinden, hazırlanacak eğitim programlarının bu sınırlılıkta olmasına dikkat edilecektir.

3) Okulun bir ders yılındaki toplam ders saatinin hesaplanmasında, dersler yönüyle herhangi bir sınırlandırma yapılmayacak, o okuldaki her sınıf ve şubede ders programına göre ders yılı içerisinde okutulması gereken tüm derslerin ders saati süreleri toplamı dikkate alınacaktır. Bu süre, her bir ders dışı etkinlik için ayrı ayrı değil, o okulda bu kapsamda yapılacak etkinlikler için kullanılabilir toplam ders saati süresi olacaktır. Bu bakımdan, her bir etkinliğin ders saati cinsinden ne kadar bir süreyi kapsayacağı çalışma programlarında gösterilecektir.

Örneğin; on altı sınıflı ve her sınıfı iki şubeden oluşan bir ilköğretim okulunda tüm derslerden her şubede haftada otuz saat ders okutulduğu varsayıldığında, otuz iki hafta sürecek bir ders yılında o okulda $16 \times 2 \times 30 \times 32 = 30720$ saat ders okutulacaktır. Bunun %5’i olan 1536 ders saati, ders dışı eğitim çalışmaları için azami olarak kullanabilecek ve bu kapsamda görev alacak öğretmenlerin tamamı için en fazla bu miktarda ek ders ücreti ödenebilecektir.

4) Ders dışı eğitim çalışmaları kapsamında ne tür etkinlikler yürütüleceği; ekte bulunan “Ders Dışı Eğitim Çalışmalarına Dair Esaslar” da konu başlıkları belirlenen alanlar içerisinde kalmak kaydıyla, yürütülecek etkinliğin öğrencilerin ve eğitimine sağlayacağı katkı, alan dışındaki öğretmenlerin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından almış oldukları belgeli eğitimlerinin bu etkinlikleri yürütmelerinde yeterli olup olmadığı ile etkinliklerin öğretmenlerin ilgili müfredatı kapsamında yürütmek durumunda oldukları asli görevleri arasında bulunmaması gibi hususların tümü birlikte göz önüne

alınarak, eğitim-öğretimin doğrudan uygulayıcısı olan okul müdürlüklerinin teklifi üzerine ilçelerde ilçe milli eğitim müdürlükleri, illerde ise il milli eğitim müdürlüklerinin takdirinde bulunmaktadır.

5) Öğrenci sayısının grup oluşturmak için öngörülen asgari sayının altına düşmesi, etkinliklerin amacı dışına çıktığının veya etkinlikten beklenen amaçlara ulaşılmasının mümkün olmayacağına saptanması durumlarında etkinlik derhal durdurulacak ve durdurulduğu tarihten itibaren o etkinlik kapsamında ek ders ücreti ödenmeyecektir. Ayrıca, aynı grup için yürütülen etkinlikte birden fazla öğretmene ek ders görevi verilmeyecektir.

6) Öğretmenlere ödenecek birim ek ders ücretinin belirlenmesinde, etkinliğin yürütüldüğü eğitim kurumunda uygulanmakta olan ders saati süresi esas alınacaktır.

7) Çalışma programları, il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerince onaylanmadan yürürlüğe konulmayacak ve ödemelerde gündüz öğretimi için öngörülen ücret esas alınacaktır. Hiçbir şekilde çalışma programının yürürlüğe konulmasından önce ve programda gösterilen toplam çalışma saatinin üstünde ödeme yapılmayacaktır. Ders dışı eğitim çalışmalarına ilişkin ek ders ücreti bu kapsamda fiilen yapılan çalışmaya bağlı olarak ödeneceğinden, fiilen çalışma yapılmayan dönemler için öğretmenlere bu kapsamda ek ders ücreti ödenmeyecektir. Dolayısıyla, öğretmenlere bu yönde ek ders ücreti ödemesi yapılırken, haftada 6 saati geçmemek üzere fiilen çalışma yapılan saat sayısı esas alınacaktır.

8) Yöneticiler olarak asli görevleri gereği yapacakları kontrol ve denetimle bu etkinliklerin olması gerektiği gibi yürütülmesini sağlamaktan birinci derecede sorumlu olan eğitim kurumu müdürü, müdür başyardımcısı ve müdür yardımcısına, yukarıda sözü edilen 17'inci maddenin (2) numaralı fırcasında da belirtildiği üzere bu kapsamda hiçbir şekilde ek ders görevi verilmeyecek ve ek ders ücreti ödenmeyecektir.

9) Daha önce aynı konuda çıkarılmış bulunan 26/12/2006 tarihli ve 2006/97 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

2.6. Boş Zamanlarda Egzersiz Çalışmaları

Yirminci yüzyılda birçok etken serbest zaman eğitimini amaç ve işlevsel yönden değişime zorlamıştır. İnsan hakları, bilim ve teknolojik alandaki gelişmeler ve toplumun sosyo-ekonomik statüsündeki değişimler eğitimden beklentilerin artmasına yol açmış ve geleneksel eğitime baskı yaparak serbest zaman eğitimini birey yararına değiştirmeye zorlamıştır. Serbest zaman eğitimi değişen eğitim anlayışı içinde önemli bir unsur oluşturmaktadır. Aynı zamanda örgün eğitim dışında da eğitimi doğrudan veya dolaylı olarak desteklemektedir. Eğitim sürecinin işlevliğinde serbest zaman eğitiminin önemli bir yeri vardır (Torkildsen, 1992).

2.7. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinde Dikkat Edilecek Hususlar

Ders dışı egzersiz faaliyetleri sporla bir bütünlük sağlamaktadır. Spor, yetişmekte olan nesillerin temel ögesi olan gençlere fikren ve bedenen sağlık kazandıran bir faaliyet olarak kabul edilmektedir (Gacar, 2001). Eğitim çağındaki öğrencilerin ders dışı egzersizler ile spora dâhil edilmesi onların bu alandaki eksikliklerini karşılayacaktır.

Gacar' a (2001) göre;

- a) Araç, gereç, alan ve tesislerden bütün öğrenciler yararlandırılmalı, çalışmalar buna göre düzenlenmelidir.
- b) Her sınıf veya grup öğrencilerine gün, saat ve çalışacakları spor dalı belirtilerek haftalık, aylık ve yıllık programlar yapılmalıdır.
- c) Öğrencilerin ders dışı faaliyetleri de izlenerek değerlendirmelerinde dikkate alınmalıdır.
- d) Ders dışı faaliyetlerde görevler, demokratik olarak dağıtılmalı öğrencilerin kendi kendilerini yönetmelerine, denetlemelerine öncelik verilmelidir. Böylece karşılıklı görev ve sorumluluk duygularının gelişmelerine imkân hazırlanmalıdır.
- e) Ders dışı faaliyete yeni başlayan öğrencileri gözleyip, branşlara yönelik küçük denemeler yapıp, öğrencinin ilgi ve yeteneğine uygun spor dalını bulmasında yönlendirici ve yardımcı olunmalıdır.
- f) Okul içindeki çalışmalarla ve öğrencinin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine özendirilmesi ve neticede öğrencilerin kendilerini deneme ve tanıma açısından yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bütün öğrencilere ders dışı faaliyetlere

katılma fırsatı tanıyan sınıflar arası karşılaşmalara ağırlık verilmeli, fırsat eşitliği ilkesi zedelenmemelidir. Tabana yayılan bu faaliyetlerde başarılı öğrenciler, okul takımlarına alınarak değerlendirilmelidirler.

- g) Ders dışı egzersiz çalışmalarında, okulun diğer öğretmenlerinden ve çevredeki uzman kişilerden yararlanılmalıdır. Ancak öğretmen olmayan uzman kişilerin seçiminde çok titiz davranılmalı, öğrencileri olumsuz yönde etkileyen davranış ve alışkanlıkları görülen kişiler derhal uzaklaştırılmalıdır.
- h) Öğrencilerin, okulun bünyesi dışındaki diğer kuruluşlar tarafından seviyelerine uygun olarak düzenleyecekleri spor gelişim çalışmalarına yönlendirilmelerine önem verilmelidir.
- i) Okulun bulunduğu çevrede yapılabilecek spor dallarının temel eğitim ve öğretimi engellenmeyecek şekilde çevre imkânları da kullanılmak sureti ile derslerde veya ders dışı çalışmalarda ele alınmalıdır.

Egzersiz çalışmalarında idareciler, beden eğitimi öğretmenleri ve öğrencilerin ortak hareket etmeleri bu faaliyetlerin daha düzenli olarak işlenmesini sağlayacaktır.

2.8. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinin Amacı

Milli Eğitim Bakanlığına göre; ders dışı egzersiz çalışmaları, sadece fiziksel hareket olarak düşünülmemelidir. Beden eğitimi ve ders dışı etkinlikler ferdin hareket tecrübeleri ile ortaya çıkardığı değişim sürecidir. Sadece bedensel gelişme ile değil, aynı zamanda da bedensel hareketler yoluyla insanın bütün eğitimi ile ilgilenir.

Ders dışı çalışmaları, toplumun ihtiyaçlarını karşılayıcı, bireylerin yeteneklerini ortaya çıkarıcı ve geliştirici, sorunları doğru çözümleyen, akılcı düşünebilen, tarihsel ve ulusal değerleri benimsetici ve koruyucu, sanayi ötesi toplum olmanın getireceği problemleri çözebilecek nitelikte, başarıya isteğiyle dolu ve girişimci insanların yetiştirilmesini amaçlar (Gacar, 2001). Beden eğitimi ve ders dışı egzersiz faaliyetleri; kişinin bedensel, zihinsel, sağlık ve sosyal yönden geliştirilmesi yanı sıra toplumsal hayatta sorumluluk bilincine de sahip olmasını sağladığı görülmektedir.

Özet olarak beden eğitimi ve ders dışı egzersiz faaliyetlerinin amacı, sadece kas, eklem ve organ sağlığı olarak düşünülemez. Ayrıca beden sağlığı yanında; kuvvetli, cesur, kesin karar verebilen, iradeli, başkalarına yardımcı, canlı, neşeli ve ruh sağlığı yerinde olup yaşama gücüne sahip iyi bir vatandaş yetiştirmektir (Gacar, 2001).

2.9. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerinin Önemi

Ders dışı egzersizler bedenimizi ve zihnimizi uygun seviyede kullanmamıza yardımcı olur. Demokratik toplumun temelini oluşturan eşitlik ilkesinin bireylere kazandırılabilceği en uygun ortamlardan birisi de sporsal faaliyetlerin düzenlendiği ders dışı egzersiz çalışmalarıdır. Ders dışı egzersiz faaliyetlerine katılan öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve kişilik yönünden katılmayan öğrencilere nazaran daha gelişmiş olduğu düşünülmektedir.

Çocuğun uyum içinde, oyun kurallarına göre hareket etmesi, yasaları daha kolay tanımasına ve daha uyumlu bir kişi olarak toplumda yer almasına ortam hazırlar. Oyun içinde takım arkadaşları ile birlikte ortaklaşa başarı için mücadele eder. Taktikler geliştirilir. Önlemler alınır. Kendi takımına, taraftarına ve temsil ettiği kesime zararlı olabilecek davranışları göstermekten kaçınır. Öz denetimli disiplinli olur (Gacar, 2001).

Sporla sağladığı üstün başarısı, kişiliği ve oyun zekâsı ile arkadaşlarına sağladığı üstünlük, onun zamanla liderlik özelliğini de ortaya çıkarır. Bu nedenle okul eğitiminde, yetiştirme yurtlarında, ıslah evlerinde, hapisanelerde ve askeriyede kişileri topluma kazandırmayı amaçlayan, kişinin kendine olan öz güvenini, becerisini ve kişiliğini geliştiren eğitim programlarında, beden eğitimi ve spor etkinlikleri önemli yer tutar (Gacar, 2001).

2.10. Egzersiz Faaliyetlerinde İdare ve İdareciler

Bu faaliyetlerin yürütülmesi için beden eğitimi öğretmenlerinin olduğu kadar okul müdürlüklerinin ve milli eğitim müdürlüklerinin de çeşitli sorumlulukları vardır.

1981 tarih ve 17509 sayılı Resmi Gazete, 2099 sayılı tebliğler dergisinde yayınlanan ilköğretim kurumları yönetmeliği gereğince tüm okullarda okul spor kulüpleri kurulacaktır.

Ders dışı egzersiz faaliyetleri; ders yılı başında haftada en az 2, en fazla 6 saat olarak planlanarak üç örnek halinde hazırlanıp okul müdürü ve İlçe/İl Milli Eğitim Müdürlüğüne onaylatılması gerekmektedir.

2.10.1. Milli Eğitim Müdürlüklerince Yapılacak İşler

- a) Ders dışı egzersiz çalışmaları Milli Eğitim Müdürlüklerinin yönetimi ve denetimi altında düzenlenir.
- b) Bakanlıkça Milli Eğitim Müdürlüklerine gönderilen ders dışı egzersiz çalışmaları genelgesi ve programının tüm okullara dağıtımını sağlar.
- c) Ders dışı egzersiz çalışmalarının gerektirdiği tesis ve antrenör konusunda ilgili kurumlarla koordineyi sağlar.
- d) Ders dışı egzersiz çalışmalarının bitiminde sonuç raporunu, örnek forma uygun doldurulmasını ve her yıl için 20 Temmuz tarihine kadar bakanlığa gönderilmesini sağlar (Gacar, 2001).

2.10.2. Okul Müdürlüklerince Yapılacak İşler

Ders dışı egzersiz faaliyetlerinin düzenlenmesinde okul müdürlerine ciddi sorumluluklar düşmektedir.

- a) Okulun araç-gereç ve tesis durumu göz önünde bulundurularak çalışma yapılacak branşları tespit eder.
- b) Çalışma yapacak öğretmenlerin branşlarını tespit eder. İmkânlar ölçüsünde öğretmenlerin kendi branşlarında faaliyet göstermelerini sağlar.
- c) Bakanlıkça gönderilen programlara dayalı olarak çalışma programları hazırlar.
- d) Her branş için günde üç saati, haftada altı saati geçmemek kaydıyla çalışma takvimi hazırlanır.
- e) Yapılan program doğrultusunda; okulun tesis, araç-gereç ve antrenörlerin temini için Milli Eğitim Müdürlüğü kanalıyla Gençlik Spor İl Müdürlüğü ile ilişki kurar (Gacar, 2001).

2.11. Ders Dışı Egzersiz Faaliyetlerine İlişkin Esaslar

Egzersizde etkinlik alanlarını, etkinliğin yapılacağı yerin, öğretmenin niteliklerinin ve en az öğrenci sayılarının belirtilmesi gerekmektedir.

Tablo 6. Milli Eğitim Bakanlığının 2010/49 Sayılı Genelge Eki Olan Ders Dışı Eğitim Çalışmalarına Dair Esaslar.

SIRA NO	ETKİNLİK ALANI	EN AZ ÖĞRENCİ SAYISI	NİTELİKLER
1	İZCİLİK	12	Milli Eğitim Bakanlığınca verilmiş “İzci Liderliği Sertifikası” bulunan öğretmenler tarafından yürütülür.
2	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÇALIŞMALARI a) Futbol b) Hentbol c) Basketbol d) Voleybol e) Atletizm f) Güreş g) Badminton h) Kros i) Judo j) Karate k) Tekvando l) Tenis-Masa Tenisi m) Jimnastik n) Yüzme o) Satranç p) Boks q) Eskrim r) Kayak s) Oryantring	18 14 12 12 12 10 8 8 7 7 7 6 6 6 6 6 6 6 6	Beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülür. Beden eğitimi öğretmeni bulunmaması veya yetersiz olması halinde, yan alanı beden eğitimi olan veya yürütülecek etkinlikle ilgili olarak; kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen kurslara katılarak sporcu, antrenör, hakem olarak katıldıklarını belgelendiren diğer alan öğretmenleri tarafından da yürütülebilir.
3	HALK OYUNLARI	12	Türk halk oyunları öğretmenleri tarafından yürütülür. Türk halk oyunları öğretmeni bulunmaması veya yetersiz olması halinde, yan alanı halk oyunları olan veya bu alanda beceri, deneyim ve çalışmaları bulunan ve bu durumunu belgelendiren diğer alan öğretmenleri tarafından da yürütülebilir.

4	GÜZEL SANATLAR a) Plastik Sanatlar 1) Resim 2) Heykel 3) Mimari b) Fonetik Sanatlar (*) 1) Müzik 2) Edebiyat c) Dramatik Sanatlar(*) 1) Tiyatro 2) Opera 3) Bale 4) Drama 5) Sinema	8	Alanın öğretmenleri tarafından yürütülür. Alanın öğretmeni bulunmaması veya yetersiz olması halinde, yan alanı yürütülecek etkinliğe uygun olan ya da ilgili alanda beceri, deneyim ve çalışmaları bulunan ve bu durumu belgelendiren diğer alan öğretmenleri tarafından da yürütülebilir.
	----- d) Havacılık(**) 1) Model uçak 2) Model roket 3) R/C Model uçak	8	Türk Hava Kurumunca düzenlenen kurslara katılarak “Rehber Öğretmen Sertifikası” alan öğretmenler tarafından yürütülür.
5	BİLİM OLİMPİYATLARI VE PROJE ÇALIŞMALARI(*)(***)		İlgili alan öğretmenleri tarafından yürütülür.

AÇIKLAMA:

- 1) (*) En az öğrenci sayısı, oluşturulacak grup veya çalışma konusuna göre okul müdürlüklerince belirlenir.
- 2) (**) Etkinlik programı, Türk Hava Kurumu ile koordineli olarak etkinliğin yürütüleceği okul müdürlükleri tarafından hazırlanır.
- 3) (***) TÜBİTAK koordinesinde ilköğretim öğrencilerine yönelik olarak yürütülür.
- 4) Ders dışı eğitim çalışmaları kapsamındaki herhangi bir etkinlik alanında en az öğrenci sayısı dikkate alınarak oluşturulabilen grup sayısına göre etkinliği yürütecek nitelikteki öğretmen sayısının daha fazla olması halinde, bu etkinliğin hangi öğretmen veya öğretmenler tarafından yürütüleceği ilgili okulun öğretmenler kurulunca belirlenir.

2.12. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Önemi

Topluma spor bilinci ve alışkanlığının kazandırılması, toplu eğitimin yapıldığı ortamlarda ne oranda verildiğine bağlıdır.

Türk milli eğitiminin temel kanununun genel amaçları doğrultusunda bireylerin, ilgi, yetenek ve kabiliyetlerini geliştirmek Devletin ve beden eğitimi öğretmenlerinin başlıca görevlerindedir. Bu kadar kapsamlı olan bu dersin ilköğretim okullarında T.T.K'nın 04.06.2007 tarih ve 111 sayılı kararı ile 4 ve 5. sınıflarda ikişer saat, 6, 7, 8. sınıflarda ise birer saat olarak okutulması, öğrencilerin ilerde bedensel, zihinsel ve sosyal gelişimlerini tamamlamaları açısından yetersiz olduğu görülmektedir. Hazırlık aşaması uzun süren bir dersin sadece 40 dakikaya sığdırılması beden eğitimi öğretmenin de işini zorlaştırmaktadır.

Ders dışı egzersiz faaliyetleri bir anlamda beden eğitimi derslerinde verilen becerilerin pekiştirilerek daha iyi bir performansa ulaşmayı hedefler. Bu nedenle beden eğitimi öğretmenlerinin önemi; öğrencilerin gelişmesi açısından, liderlik vasıflarını kullanarak onların ders dışı egzersiz faaliyetlerine katılmalarını sağlamak konusunda ortaya çıkmaktadır. Beden eğitimi öğretmeni öğrencisine ders dışı egzersizleri sevdirmeli, ilgilerini çekmeli ve sürekli takipçisi olmalıdır.

Eğitim kurumlarında beden eğitimi öğretmenlerinin görevleri sadece öğrencilerin eğitimi ile sınırlı değildir. Bunun yanında ders dışında okul içi ve okullar arası sportif yarışmalara öğrencileri hazırlamak ve katılımlarını sağlamak, antrenörlük ve hakemlik yapmak okullarda çeşitli serbest zaman faaliyetlerini düzenleme gibi görev ve sorumlulukları da vardır (Gacar, 2001).

Beden ve ruh sağlığının gelişmesi için toplumu spora teşvik etmek de yine beden eğitimi öğretmenin önemini vurgulamaktadır.

2.12.1. Ülkemizde Beden Eğitiminin Önemi

Beden eğitimi, düzenli ve sistemli olarak gerçekleştirilen fiziksel aktiviteler olarak tanımlanabilmektedir. Ancak sporun rekabet ve yarışma özelliği bulunmaktadır. Bu durum beraberinde insan performansının arttırılmasını gerektirir. Bu genel tanımlamadan da anlaşılacağı üzere beden eğitiminin varlığı insanlık tarihi kadar eskilere dayanmaktadır (Alpman, 1972).

İnsanlar yiyecek, giyecek bulmak için avlanmışlar, koşmuşlar, tırmanmışlar ve doğayla mücadele etmişlerdir. Bunun içinde bedenlerini geliştirmiş ve eğitmişlerdir. Ancak beden eğitimi ve spor aktiviteleriyle yalnızca fiziksel gelişim değil, zihinsel ve sosyal gelişim de sağlanmaktadır (Bucher ve Wuest, 1987).

Bu etkileriyle beden eğitimi ve sporun bu özelliği başka hiçbir alanda bulunmamaktadır. Bu nedendir ki beden eğitimi ve spor tüm dünyada önemsenmiş ve okul programlarında yerini almıştır. Ancak beden eğitimi ve spor, gelişim süresi içinde zaman zaman savaşa hazırlık amacıyla da yapılmıştır. Günümüzdeki modern beden eğitimi ve spor anlayışı ise gelişim özellikleri olan fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişim özelliklerini kazandırması ve insanların yaşam kalitelerini arttırmaya yöneliktir. Bu bağlamda günümüzde beden eğitimi ve spor aktiviteleri; sağlık, boş zamanları değerlendirme, performans, kendine güven, kişiler arası ilişkiler ve aktif yaşam tarzı alışkanlıklarının kazandırılması amaçlı yapılmaktadır (Lumpkin, 1990). Beden eğitimi ve sporun ayrıca toplumsal bir yönü de vardır ki eğitimciler, bir ülkede düzenli spor yapan nüfusun çoğalmasını o ülkenin uygar olma durumunun bir göstergesi olarak kabul etmektedirler (Varış, 1990).

Elit sporcular yetiştirmek ve spor kulüplerine kaynak sağlamak amacıyla yetenek seçimi ve bunların geliştirilmesi konusunda okullara ve beden eğitimi öğretmenlerine ülke sporunun gelişmesi açısından büyük görevler düşmektedir (Gacar, 2001).

Eğitim kurumlarında beden eğitimi ders saatlerinin yetersizliği, sınıfların kalabalık ve bireysel farklılıkların fazla oluşu öğretmenler tarafından gerektiği biçimde bir antrenman programı uygulamayı sınırlamaktadır. Bu nedenden dolayıdır ki ders dışı spor faaliyetleri önem kazanmaktadır (Koç, 1988).

Ülke sporunun gelişmesi için eğitimde temelden en üst seviyeye kadar beden eğitimi öğretmenlerinin bu çalışmaları sürdürmesi gerekmektedir.

BÖLÜM III

MATERYAL ve METOD

3.1. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Sivas il merkezindeki İlköğretim Okullarında görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Sivas il merkezindeki ilköğretim okullarında 2011 Şubat ayı verilerine göre toplam 96 beden eğitimi öğretmeni görev yapmaktadır (Sivas Milli Eğitim Müdürlüğü). Araştırmada örneklem alınmamış evrenin tamamına ulaşılmıştır.

3.2. Araştırma Yöntemi

Araştırmada amaçlarına uygun olarak tarama (survey) modeli kullanılmıştır. Bu doğrultuda araştırmacı tarafından hazırlanan bilgi (anket) toplama formu uygulanmıştır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılmak üzere araştırmacı tarafında test geliştirme tekniklerine uygun olarak anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan anket formu için uzman görüşü alınarak düzeltmeler yapılmış ve son şekli verilmiştir. Güvenirlilik için benzer özellikler taşıyan gruba uygulama yapılmış ve Cronbach Alfa değeri 0,94 olarak bulunmuştur. Bu anket formunun araştırmaya hizmet edeceği görülmüştür.

İlgili anket formu, Sivas il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan toplam 96 beden eğitimi ve spor öğretmenine uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Anket formlarının araştırmacıya geri dönüşü sağlandıktan sonra elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmesi yapılmıştır. İstatistiksel çözümlenmesinde yüzde, frekans, standart sapma ve ortalama değerleri kullanılmıştır. Çeşitli değişkenler arasındaki farklılıkları ortaya koymak için bağımsız gruplar t testi uygulanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bulguların birinci bölümünde Sivas il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin sosyo-ekonomik ve demografik bilgileri ile haftalık ders saati, haftalık egzersiz saati frekans (f) ve yüzde (%) değerlerine göre verilmiş, çeşitli değişkenlere göre bağımsız gruplar t testi yapılmıştır.

Bulguların ikinci bölümünde ise beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz çalışmalarında okul yönetimi, iş birliği ve iletişim, motivasyon ve tatmin, kişisel ve mesleki gelişim, çalışma ortamı ve öğrenci profili açısından karşılaştıkları problemlere yönelik çeşitli değişkenlere göre (beden eğitimi öğretmenin yaşı, cinsiyeti, medeni durumu ve haftalık egzersiz ders saati) memnuniyet ifadelerine yer verilmiştir.

4.1. Sivas İl Merkezindeki İlköğretim Okullarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sosyo-Ekonomik ve Demografik Bilgileri İle Haftalık Ders Saati, Haftalık Egzersiz Ders Saati

Araştırmaya katılan katılımcılar, evrenin tamamını oluşturması nedeniyle elde edilen bulgular 2011 Şubat ayı verilerine göre Sivas il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin bilgileri ortaya koymaktadır.

Tablo 7. Araştırmaya Katılanların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları.

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Erkek	79	82,3
Kadın	17	17,7
Toplam	96	100

Tablo 7’de araştırmaya katılan katılımcıların cinsiyet dağılımlarına göre toplam 96 katılımcıdan %82,3 ile 79’u erkek, %17,7 ile 17’si bayandır.

Tablo 8. Araştırmaya Katılanların Yaşlarına Göre Dağılımları.

Yaş	Frekans	Yüzde (%)
35 ve altı	37	38,5
36 ve üzeri	59	61,5
Toplam	96	100

Tablo 8’de araştırmaya katılan katılımcıların yaş aralıkları verilmiştir. Tabloya göre toplam 96 katılımcının %61,5’inin 36 ve üzeri, %38,5’inin 35 ve altı yaş aralığında oldukları görülmektedir.

Tablo 9. Araştırmaya Katılanların Medeni Durumlarına Göre Dağılımları.

Medeni Durum	Frekans	Yüzde (%)
Bekâr	24	25
Evli	72	75
Toplam	96	100

Tablo 9’da araştırmaya katılan toplam 96 katılımcının %75’inin evli, %25’inin bekâr olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Evli Katılımcıların Eşlerinin Çalışıp Çalışmama Durumlarına Göre Dağılımları.

Eşin Çalışma Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet	46	64,6
Hayır	26	35,4
Toplam	72	100

Tablo 10’da görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 72 evli katılımcının %64,6’sının eşinin çalıştığı, %35,4’ünün eşinin çalışmadığı görülmektedir.

Tablo 11. Araştırmaya Katılan Evli Katılımcıların Çocuk Sayılarına Göre Dağılımları.

Çocuk Sayısı	Frekans	Yüzde (%)
Yok	8	11,5
1	29	41,7
2	24	35,4
3 ve üzeri	8	11,5
Toplam	72	100

Tablo 11’de araştırmaya katılan toplam 72 evli katılımcının %41,7’sinin 1, %35,4’ünün 2, %11,5’inin 3 ve üzeri çocuklarının olduğu görülmektedir. Katılımcıların %11,5’inin ise çocuklarının olmadığı görülmektedir.

Tablo 12. Araştırmaya Katılanlara Ait Eğitimi Durumlarına Göre Dağılımları.

Eğitim	Frekans	Yüzde (%)
Lisans	82	85,4
Yüksek lisans	14	14,6
Doktora	-	-
Toplam	96	100

Tablo 12’de araştırmaya katılan toplam 96 katılımcının %85,4’ünün lisans, %14,6’sının yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Diğer taraftan doktora eğitimi almış katılımcının olmadığı görülmektedir.

Tablo 13. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Branşlarına Göre Dağılımı.

Branş	Frekans	Yüzde (%)
Atletizm	17	17,7
Badminton	2	2,1
Basketbol	6	6,3
Futbol	30	31,3
Güreş	5	5,2
Halk oyunları	-	-
Hentbol	11	11,5
Cimnastik	-	-
Masa Tenisi	2	2,1
Voleybol	10	10,4
Diğer	11	11,5
Branşı yok	2	2,1
Toplam	96	100

Tablo 13'te araştırmaya katılan toplam 96 beden eğitimi öğretmenin branşları görülmektedir. Tabloya göre katılımcıların %31,3'ünün futbol, %17,7'sinin atletizm, %11,5'nin hentbol, %10,4'ünün voleybol, %6,3'ünün basketbol, %5,2'sinin güreş, %2,1'inin badminton, %2,1'inin masa tenisi, branşından oldukları görülmektedir. 30 kişiyle en fazla branşının futbol olduğu görülmektedir. Diğer taraftan katılımcıların %11,5'nin belirtilen branşların dışında bir branşının olduğu ve %2,1'inin branşının olmadığı görülmektedir.

Tablo 14. Araştırmaya Katılanların Görev Durumuna Göre Dağılımları.

Görev Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Kadrolu	93	96,9
Sözleşmeli	3	3,1
Ücretli	-	-
Toplam	96	100

Tablo 14'te araştırmaya katılan toplam 96 beden eğitimi öğretmenin görev durumları görülmektedir. Tabloya göre katılımcıların %96,9'unun kadrolu, %3,1'inin sözleşmeli olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Sivas il merkezinde ücretli beden eğitimi öğretmenin olmadığı görülmektedir.

Tablo 15. Araştırmaya Katılanların Gelir Düzeyine Göre Dağılımları.

Gelir Düzeyi	Frekans	Yüzde (%)
500-1000 TL	-	-
1001-1500TL	3	3,1
1501-2000TL	72	75
2001TL ve Üzeri	21	21,9
Toplam	96	100

Tablo 15’te araştırmaya katılan toplam 96 beden eğitimi öğretmenin gelir düzeyleri görülmektedir. Tabloya göre katılımcıların %75’nin 1501-2000 TL arası, %21,9’unun 2001 TL ve üzeri, %3,1’inin 1001-1500 TL arası gelir düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Diğer taraftan 500-1000 TL arasında gelir düzeyine sahip katılımcının olmadığı görülmektedir.

Tablo 16. Araştırmaya Katılanların Okullarındaki Beden Eğitimi Öğretmen Sayısı Göre Dağılımları.

Okuldaki B.E.Ö. Sayısı	Frekans	Yüzde (%)
1	82	85,4
2	14	14,6
3+	-	-
Toplam	96	100

Tablo 16’da araştırmaya katılan toplam 96 beden eğitimi öğretmenin okullarındaki beden eğitimi öğretmen sayısı görülmektedir. Tabloya göre katılımcıların görev yaptığı okullarda %85,4’ünün sadece kendisinin, %14,6’sının 2 öğretmen olduğu görülmektedir. Diğer taraftan Sivas merkezindeki ilköğretim okullarında 3 ve daha fazla beden eğitimi öğretmeni bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 17. Araştırmaya Katılanların Haftalık Ders Saatlerine Göre Dağılımları.

Haftalık Ders Saati	Frekans	Yüzde (%)
6-12	2	2,1
13-18	14	14,6
19-24	41	42,7
25-30	39	40,6
Toplam	96	100

Tablo 17’de araştırmaya katılan toplam 96 beden eğitimi öğretmeninin haftalık ders saatlerine göre dağılımları grlmektedir. Tabloya göre katılımcıların % 42,7’sinin 19-24 saat arası, %40,6’sının 25-30 saat arası, %14,6’sının 13-18 saat arası, %2,1’inin 6-12 saat arası haftalık ders saatinin olduğu grlmektedir.

Tablo 18. Araştırmaya Katılanların Haftalık Egzersiz Ders Saatlerine Göre Dağılımları.

Haftalık Egzersiz Ders Saati	Frekans	Yüzde (%)
2-4	5	5,2
4-6	91	94,8
Toplam	96	100

Tablo 18’de araştırmaya katılan toplam 96 beden eğitimi öğretmeninin haftalık egzersiz ders saatlerine göre dağılımları grlmektedir. Tabloya göre katılımcıların %94,8’inin 4-6 saat arası, %5,2’sinin 2-4 saat arası haftalık egzersiz ders saatlerinin olduğu grlmektedir.

4.2. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Ders Dışı Egzersiz Çalışmalarında Karşılaştıkları Problemlere Yönelik Çeşitli Değişkenlere Göre Memnuniyet İfadeleri

Bulguların ikinci bölümünde çeşitli değişkenler arasındaki farklılıkları ortaya koymak amacıyla bağımsız gruplar t testi uygulanmıştır.

Tablo 19. Araştırmaya Katılanların Anket İfadelerine Yönelik Yüzde-Ortalama ve Standart Sapma Dağılımları.

Sıra No	Okul Yönetimi Açısından	Her zaman (5)	Çoğunlukla (4)	Kararsızım (3)	Ara sıra (2)	Hiçbir zaman (1)	Ortalama	Standart sapma
Yüzde Dağılımları(%)								
1	Okulumuzda çalışanlarla ilgili kararlar, çalışanların katılımıyla demokratik bir şekilde alınır.	21,9	41,7	15,6	18,8	2,1	3,63	±1,08
2	Okulumuzda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin dile getirdiği şikayet ve öneriler dikkate alınır.	14,6	33,3	21,9	22,9	7,3	3,25	±1,17
3	Okulumuzda egzersiz çalışmalarını okul yönetimi tarafından desteklenir.	19,8	60,4	5,2	9,4	5,2	3,80	±1,03
4	Okul içinde düzenlenen egzersiz faaliyetleri ile ilgili görüşlerim alınır.	32,3	37,5	7,3	7,3	15,6	3,64	±1,40
5	Okul yönetiminden memnunuz.	21,9	50	7,3	15,6	5,2	3,68	±1,13
İş Birliği ve İletişim								
6	Kurumdaki egzersizle ilgili tüm duyurular çalışanlara zamanında duyurulur.	34,4	47,9	10,4	5,2	2,1	4,07	±0,92
7	Okulumuzda yapılan egzersiz faaliyetlerinde öğretmenler birbirlerine yardımcı olur.	26	40,6	11,5	17,7	4,2	3,67	±1,16
8	Okul yöneticileri ile sağlıklı iletişim kurulur.	20,8	47,9	12,5	16,7	2,1	3,69	±1,04
9	Okuldaki diğer öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurulur.	27,1	55,2	10,4	7,3	0	4,02	±0,82
10	Okulda diğer çalışanlarla sağlıklı iletişim kurulur.	27,1	55,2	3,1	10,4	4,2	3,91	±1,04
Motivasyon ve Tatmin								
11	Kendimi okulun değerli bir üyesi olarak görüyorum.	40,6	44,8	9,4	3,1	2,1	4,19	±0,88
12	Yaptığım işten zevk alıyorum ve işimi seviyorum.	63,5	26	5,2	5,2	0	4,48	±0,82
13	Aldığım ücreti yeterli buluyorum.	30,2	31,3	17,7	9,4	11,5	3,59	±1,31
14	Okul yönetimi görevimi yerine getirmemde bana destek olduğunu düşünüyorum.	24	49	14,6	7,3	5,2	3,79	±1,05
15	Yöneticilerin sergilediği tutum ve davranışlar çalışanları motive edici yönde olduğunu düşünüyorum.	21,9	36,5	15,6	18,8	7,3	3,47	±1,23

Kişisel ve Mesleki Gelişim								
16	Egzersiz çalışmalarıyla ilgili çeşitli kaynaklardan araştırma yapıyorum.	29,2	46,9	8,3	15,6	0	3,90	±1,00
17	Egzersiz çalışmalarının mesleğimde ilerlememe yardımcı olduğunu düşünüyorum.	28,1	52,1	4,2	10,4	5,2	3,88	±1,09
18	Egzersiz çalışmaları sırasında yaptığım yetenek seçimleri konusunda kendimi başarılı buluyorum.	38,5	46,9	9,4	5,2	0	4,19	±0,81
19	Egzersiz çalışmaları sebebiyle okuldaki görevimi aksatmıyorum.	56,3	34,4	4,2	0	5,2	4,36	±0,97
20	Egzersiz çalışmalarında kendimi yeterli hissediyorum.	63,5	35,3	2,1	2,1	0	4,57	±0,64
Çalışma Ortamı								
21	Okul egzersiz çalışmaları için araç ve gereç yönünden yeterli donanıma sahiptir.	17,7	22,9	31,3	8,3	19,8	3,10	±1,34
22	Okul egzersiz çalışmaları için tesis yönünden yeterli donanıma sahiptir.	4,2	25	13,5	22,9	34,4	2,42	±1,30
23	Okuldaki tüm çalışanlar, araç-gereçten eşit olarak faydalanma hakkına sahiptirler.	21,9	40,6	19,8	8,3	9,4	3,57	±1,19
24	Okuldaki çalışma ortamına, öğrencilerin seviyelerine uygun donanıma sahiptir.	8,3	32,3	22,9	26	10,4	3,02	±1,16
25	Okuldaki tesis ve araç-gereçlerle ilgili sorunlar çabuk halledilir.	13,5	18,8	26	25	16,7	2,88	±1,28
Öğrenci Açısından								
26	Okuldaki öğrenci sayısını, egzersiz faaliyetlerine seçilecek olan öğrenci portföyü açısından yeterli buluyorum.	11,5	25	22,9	20,8	19,8	2,88	±1,30
27	Egzersiz faaliyetleri için öğrencilerin katılımını yeterli buluyorum.	18,8	31,3	14,6	18,8	16,7	3,17	±1,38
28	Egzersiz çalışmalarına katılan öğrencilerin devamlılığını yeterli buluyorum.	31,3	34,4	10,4	11,5	12,5	3,60	±1,36
29	Egzersiz çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkısını yeterli buluyorum.	42,7	50	4,2	0	3,1	4,29	±0,82
30	Egzersiz çalışmalarıyla öğrencilere verilen bilgi ve becerilerin geri dönüşümünü yeterli buluyorum.	33,3	57,3	4,2	2,1	3,1	4,16	±0,85

Tablo 19’da araştırmaya katılanların yüzde (%), ortalama ve standart sapma değerleri gösterilmektedir.

Buna göre; “Okulumuzda çalışanlarla ilgili kararlar, çalışanların katılımıyla demokratik bir şekilde alınır.” ifadesine, araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin en yüksek yüzde değeri ile % 41,7’si çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 2,1’i hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 3,63 ve standart sapması 1,08 olarak bulunmuştur.

Beden eğitimi öğretmenlerinin; “Okulumuzda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin dile getirdiği şikâyet ve öneriler dikkate alınır.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 33,3’ü çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile %

7,3'ü hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 3,25 ve standart sapması 1,17 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılanların; “Okulumuzda egzersiz çalışmalarını okul yönetimi tarafından desteklenir.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 60,4'ü çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 5,2'si hiçbir zaman ve kararsızım, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 3,80 ve standart sapmasının 1,03 olduğu görülmektedir.

Katılımcıların; “Okul içinde düzenlenen egzersiz faaliyetleri ile ilgili görüşlerim alınır.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 37,5'i çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 7,3'ü ara sıra ve kararsızım, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 3,64 ve standart sapmasının 1,40 olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılanların; “Okul yönetiminden memnunuz.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 50'si çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 5,2'si hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 3,68 ve standart sapması 1,13 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin; “Kurumdaki egzersizle ilgili tüm duyurular çalışanlara zamanında duyurulur.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 50'si çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 5,2'si hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 4,07 ve standart sapması 0,92 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; “Okulumuzda yapılan egzersiz faaliyetlerinde öğretmenler birbirlerine yardımcı olur.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 40,6'sı çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 4,2'si hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 3,67 ve standart sapmasının 1,16 olduğu görülmektedir.

Katılımcıların; “Okul yöneticileri ile sağlıklı iletişim kurulur.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 47,9'u çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 2,1'i hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 3,69 ve standart sapması 1,04 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılanların; “Okuldaki diğer öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurulur.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 55,2'si çoğunlukla, yanıtını verirken katılımcılardan hiçbir zaman, yanıtını veren olmamıştır. İfadenin ortalamasının 4,02 ve standart sapmasının 0,82 olduğu görülmüştür.

Katılımcıların; “Okulda diğer çalışanlarla sağlıklı iletişim kurulur.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 55,2’si çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 3,1’i kararsızım, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 3,91 ve standart sapması 1,04 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; “Kendimi okulun değerli bir üyesi olarak görüyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 44,8’i çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 2,1’i hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 4,19 ve standart sapmasının 0,88 olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılanların; “Yaptığım işten zevk alıyorum ve işimi seviyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 63,5’i her zaman, yanıtını verirken katılımcılardan hiçbir zaman, yanıtını veren olmamıştır. İfadenin ortalamasının 4,48 ve standart sapmasının 0,82 olarak olduğu görülmüştür.

Katılımcıların; “Aldığım ücreti yeterli buluyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 31,3’ü çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 9,4’ü ara sıra, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 3,59 ve standart sapması 1,31 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin; “Okul yönetimi görevimi yerine getirmemde bana destek olduğunu düşünüyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 49’u çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 5,2’si hiçbir zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 3,79 ve standart sapmasının 1,05 olduğu görülmüştür.

Katılımcıların; “Yöneticilerin sergilediği tutum ve davranışlar çalışanları motive edici yönde olduğunu düşünüyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 36,5’i çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 7,3’ü hiçbir zaman, yanıtını verdikleri görülmektedir. İfadenin ortalaması 3,47 ve standart sapması 1,23 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılanların; “Egzersiz çalışmalarıyla ilgili çeşitli kaynaklardan araştırma yapıyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 46,9’u çoğunlukla, yanıtını verirken katılımcılardan hiçbir zaman, yanıtını verenlerin olmadığı görülmektedir. İfadenin ortalaması 3,90 ve standart sapması 1,00 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; “Egzersiz çalışmalarının mesleğimde ilerlememe yardımcı olduğunu düşünüyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 52,1’i çoğunlukla,

yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 4,2'sikararsızım, yanıtını verdikleri görülmektedir. İfadenin ortalamasının 3,88 ve standart sapmasının 1,09 olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılanların; “Egzersiz çalışmalarını sırasında yaptığım yetenek seçimleri konusunda kendimi başarılı buluyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 46,9'u çoğunlukla, yanıtını verirken katılımcılardan hiçbir zaman, yanıtını verenlerin olmadığı görülmektedir. İfadenin ortalaması 4,19 ve standart sapması 0,81 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; “Egzersiz çalışmalarını sebebiyle okuldaki görevimi aksatmıyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 56,3'ü her zaman, yanıtını verirken katılımcılardan ara sıra, yanıtını veren olmamıştır. İfadenin ortalamasının 4,36 ve standart sapmasının 0,97 olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin; “Egzersiz çalışmalarında kendimi yeterli hissediyorum.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 63,5'i her zaman, yanıtını verirken katılımcılardan hiçbir zaman, yanıtını verenlerin olmadığı görülmektedir. İfadenin ortalaması 4,57 ve standart sapması 0,64 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; “Okul egzersiz çalışmalarını için araç ve gereç yönünden yeterli donanıma sahiptir.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 31,3'ü kararsızım, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 8,3'ünün ara sıra, yanıtını verdikleri görülmektedir. İfadenin ortalamasının 3,10 ve standart sapmasının 1,34 olduğu görülmektedir.

Katılımcıların; “Okul egzersiz çalışmalarını için tesis yönünden yeterli donanıma sahiptir.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 34,4'ü hiçbir zaman, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 4,2'sinin her zaman, yanıtını verdikleri görülmektedir. İfadenin ortalamasının 2,42 ve standart sapmasının 1,30 olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılanların; “Okuldaki tüm çalışanlar, araç-gereçten eşit olarak faydalanma hakkına sahiptirler.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 40,6'sı çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 8,3'ünün ara sıra, yanıtını verdikleri görülmektedir. İfadenin ortalaması 3,57 ve standart sapması 1,19 olarak bulunmuştur.

Araştırmaya katılanların; “Okuldaki çalışma ortamına, öğrencilerin seviyelerine uygun donanıma sahiptir.” ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 32,3'ü çoğunlukla,

yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 8,3'ünün her zaman, yanıtını verdikleri görölmektedir. İfadenin ortalamasının 3,02 ve standart sapmasının 1,16 olduğu görölmektedir.

Katılımcıların; "Okuldaki tesis ve araç-gereçlerle ilgili sorunlar çabuk halledilir." ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 26'sı kararsızım, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 13,5'i her zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalaması 2,88 ve standart sapması 1,28 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; "Okuldaki Okuldaki öğrenci sayısını, egzersiz faaliyetlerine seçilecek olan öğrenci portföyü açısından yeterli buluyorum." ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 22,9'u kararsızım, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 11,5'i her zaman, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 2,88 ve standart sapmasının 1,30 olduğu görölmektedir.

Araştırmaya katılanların; "Egzersiz faaliyetleri için öğrencilerin katılımını yeterli buluyorum." ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 31,3'ü çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 10,4'ünün kararsızım, yanıtını verdikleri görölmektedir. İfadenin ortalaması 3,17 ve standart sapması 1,38 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; "Egzersiz çalışmalarına katılan öğrencilerin devamlılığını yeterli buluyorum." ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 34,4'ü çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 10,4'ü kararsızım, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 2,88 ve standart sapmasının 1,30 olduğu görölmektedir.

Araştırmaya katılanların; "Egzersiz çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkısını yeterli buluyorum." ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 50'si çoğunlukla, yanıtını verirken katılımcılardan ara sıra, yanıtını verenlerin olmadığı görölmektedir. İfadenin ortalaması 4,29 ve standart sapması 0,82 olarak bulunmuştur.

Katılımcıların; "Egzersiz çalışmalarıyla öğrencilere verilen bilgi ve becerilerin geri dönüşümünü yeterli buluyorum." ifadesine, en yüksek yüzde değeri ile % 57,3'ü çoğunlukla, yanıtını verirken en düşük yüzde değeri ile % 2,1'i ara sıra, yanıtını vermişlerdir. İfadenin ortalamasının 4,16 ve standart sapmasının 0,85 olduğu görölmektedir.

4.2.1. Bay ve Bayan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri

Tablo 20’de araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin yanıtladığı ifadeler cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmıştır. İfadeler arasında farklılık olup olmadığı bağımsız gruplar t testi ile ortaya konmuştur.

Tablo 20. Cinsiyet Farklılıklarına Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.

Cinsiyet	N	Ortalama/S.Sapma	F	Anlamlılık	t
Bay	79	3,80±0,67	6,010	0,00	5,070
Bayan	17	3,20±0,37			

(p<0,05)

Cinsiyete göre ders dışı çalışmalarda anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bu farklılıklar incelendiğinde (Tablo 21) aşağıdaki değerler bulunmuştur.

Tablo 21. Cinsiyete göre maddelerin incelenmesi.

Sıra No	Okul Yönetimi Açısından	Bay	Bayan	Anlamlılık	t Değeri
1	Okulumuzda çalışanlarla ilgili kararlar, çalışanların katılımıyla demokratik bir şekilde alınır.	3,65±1,08	3,53±1,12	p>0,05	0,397
2	Okulumuzda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin dile getirdiği şikayet ve öneriler dikkate alınır.	3,34±1,19	2,82±1,01	p>0,05	1,660
3	Okulumuzda egzersiz çalışmalarını okul yönetimi tarafından desteklenir.	3,91±0,99	3,29±1,10	p<0,05	2,286
4	Okul içinde düzenlenen egzersiz faaliyetleri ile ilgili görüşlerim alınır.	3,84±1,39	2,71±1,10	p<0,05	3,138
5	Okul yönetiminden memnunum.	3,73±1,14	3,41±1,12	p>0,05	1,072
	İş Birliği ve İletişim				
6	Kurumdaki egzersizle ilgili tüm duyurular çalışanlara zamanında duyurulur.	4,23±0,83	3,35±0,99	p<0,05	3,798
7	Okulumuzda yapılan egzersiz faaliyetlerinde öğretmenler birbirlerine yardımcı olur.	3,81±1,14	3,00±1,06	p<0,05	2,680
8	Okul yöneticileri ile sağlıklı iletişim kurulur.	3,78±1,04	3,24±0,97	p<0,05	1,989
9	Okuldaki diğer öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurulur.	4,06±0,85	3,82±0,63	p>0,05	1,094
10	Okulda diğer çalışanlarla sağlıklı iletişim kurulur.	4,01±0,96	3,41±1,27	p<0,05	1,830

Motivasyon ve Tatmin					
11	Kendimi okulun değerli bir üyesi olarak görüyorum.	4,20±0,93	4,12±0,60	p>0,05	0,357
12	Yaptığım işten zevk alıyorum ve işimi seviyorum.	4,53±0,84	4,24±0,66	p>0,05	1,357
13	Aldığım ücreti yeterli buluyorum.	3,59±1,39	3,59±0,93	p>0,05	0,024
14	Okul yönetimi görevimi yerine getirmemde bana destek olduğunu düşünüyorum.	4,04±0,91	2,65±0,93	p<0,05	5,683
15	Yöneticilerin sergilediği tutum ve davranışlar çalışanları motive edici yönde olduğunu düşünüyorum.	3,59±1,17	2,88±1,36	p<0,05	2,209
Kişisel ve Mesleki Gelişim					
16	Egzersiz çalışmalarıyla ilgili çeşitli kaynaklardan araştırma yapıyorum.	3,87±1,07	4,00±0,50	p>0,05	-0,738
17	Egzersiz çalışmalarının mesleğimde ilerlememe yardımcı olduğunu düşünüyorum.	3,85±1,18	4,00±0,50	p>0,05	-0,841
18	Egzersiz çalışmaları sırasında yaptığım yetenek seçimleri konusunda kendimi başarılı buluyorum.	4,23±0,86	4,00±0,50	p>0,05	1,468
19	Egzersiz çalışmaları sebebiyle okuldaki görevimi aksatmıyorum.	4,38±1,02	4,29±0,68	p>0,05	0,422
20	Egzersiz çalışmalarında kendimi yeterli hissediyorum.	4,63±0,62	4,29±0,68	p<0,05	1,996
Çalışma Ortamı					
21	Okul egzersiz çalışmaları için araç ve gereç yönünden yeterli donanıma sahiptir.	3,29±1,37	2,24±0,83	p<0,05	4,161
22	Okul egzersiz çalışmaları için tesis yönünden yeterli donanıma sahiptir.	2,54±1,36	1,82±0,72	p<0,05	3,080
23	Okuldaki tüm çalışanlar, araş-gereçten eşit olarak faydalanma hakkına sahiptirler.	3,75±1,11	2,76±1,25	p<0,05	3,225
24	Okuldaki çalışma ortamı, öğrencilerin seviyelerine uygun donanıma sahiptir.	3,27±1,07	1,88±0,85	p<0,05	4,998
25	Okuldaki tesis ve araç-gereçlerle ilgili sorunlar çabuk halledilir.	3,04±1,31	2,12±0,78	p<0,05	3,828
Öğrenci Açısından					
26	Okuldaki öğrenci sayısını, egzersiz faaliyetlerine seçilecek olan öğrenci portföyü açısından yeterli buluyorum.	3,04±1,32	2,12±0,92	p<0,05	2,719
27	Egzersiz faaliyetleri için öğrencilerin katılımını yeterli buluyorum.	3,42±1,34	2,00±0,86	p<0,05	5,476
28	Egzersiz çalışmalarına katılan öğrencilerin devamlılığını yeterli buluyorum.	3,87±1,22	2,35±1,32	p<0,05	4,585
29	Egzersiz çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkısını yeterli buluyorum.	4,23±0,85	4,12±0,60	p>0,05	0,965
30	Egzersiz çalışmalarıyla öğrencilere verilen bilgi ve becerilerin geri dönüşümünü yeterli buluyorum.	4,19±0,90	4,00±0,50	p>0,05	0,834

Tablo 21’de bayan ve erkek beden eğitimi öğretmenlerinin yanıtları bağımsız gruplar t testi yapılarak karşılaştırılmıştır. 3, 4, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 20, 21–28. ifadelerin anlamlılık düzeylerinin $p < 0,05$ ’in altında olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; anlamlı farklılığın çıktığı ifadelerin ortalama değerlerine bakıldığında, 3 ve 4. ifadelerde okul yönetimi açısından bayan beden eğitimi öğretmenlerinin erkek beden eğitimi öğretmenlerine göre memnuniyet düzeyleri daha düşük çıkmıştır. 6, 7, 8, 10. ifadelerde iş birliği ve iletişim konusunda erkek beden eğitimi öğretmenlerinin daha başarılı olduğu görülürken bayan beden eğitimi öğretmenlerinin sıkıntı yaşadıkları görülmektedir. 14 ve 15. ifadelerde motivasyon ve tatmin açısından bayan beden eğitimi öğretmenlerinin memnuniyetlerinin daha düşük olduğu tespit edilmektedir. 20. ifadede bayan beden eğitimi öğretmenlerinin, egzersiz çalışmalarında kendilerini erkek beden eğitimi öğretmenlerine göre daha az yeterli hissettikleri sonucu ortaya çıkmaktadır. 21-25 arası ifadelerde çalışma ortamı açısından, bayan beden eğitimi öğretmenlerinin erkeklere göre daha az memnun oldukları görülmektedir. 26-28 arası ifadelerde öğrenci portföyü açısından, erkek beden eğitimi öğretmenlerinin bayanlara göre daha fazla memnun oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır.

4.2.2. 35 Yaş ve Altı İle 36 Yaş ve Üzeri Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri

Tablo 22’de araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin yanıtladığı ifadeler yaş gruplarına göre karşılaştırılmıştır. Yaş gruplarında yer alan 18-25 yaş aralığında katılımcı olmadığından 35 yaş altı ve 36 ve üzeri olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. İfadeler arasında farklılık olup olmadığı bağımsız gruplar t testi ile ortaya konmuştur.

Tablo 22. Yaş Gruplarına Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.

Yaş Grupları	N	Ortalama/S.Sapma	F	Anlamlılık	t
35 ve altı	37	3,68±0,73	2,535	0,92	-0,092
36 ve üstü	59	3,70±0,62			

(p>0,05)

Yaş gruplarına göre ders dışı çalışmalarda anlamlı farklılıklar bulunamamıştır.

Tablo 23. Yaş gruplarına göre maddelerin incelenmesi.

Sıra No	Okul Yönetimi Açısından	35 ve altı	36 ve üzeri	Anlamlılık	t Değeri
1	Okulumuzda çalışanlarla ilgili kararlar, çalışanların katılımıyla demokratik bir şekilde alınır.	3,65±1,11	3,61±1,08	p>0,05	0,168
2	Okulumuzda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin dile getirdiği şikayet ve öneriler dikkate alınır.	1,23±1,10	3,22±1,23	p>0,05	0,310
3	Okulumuzda egzersiz çalışmaları okul yönetimi tarafından desteklenir.	4,03±0,89	3,66±1,09	p>0,05	1,708
4	Okul içinde düzenlenen egzersiz faaliyetleri ile ilgili görüşlerim alınır.	3,86±1,18	3,49±1,52	p>0,05	1,344
5	Okul yönetiminden memnunum.	4,05±0,84	3,44±3,30	p<0,05	2,881
İş Birliği ve İletişim					
6	Kurumdaki egzersizle ilgili tüm duyurular çalışanlara zamanında duyurulur.	4,08±0,86	4,07±0,96	p>0,05	0,068
7	Okulumuzda yapılan egzersiz faaliyetlerinde öğretmenler birbirlerine yardımcı olur.	3,51±1,36	3,76±1,02	p>0,05	-0,954
8	Okul yöneticileri ile sağlıklı iletişim kurulur.	3,78±0,91	3,63±1,12	p>0,05	0,710
9	Okuldaki diğer öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurulur.	3,84±0,98	4,14±0,68	p>0,05	-1,611
10	Okulda diğer çalışanlarla sağlıklı iletişim kurulur.	3,84±1,28	3,95±0,87	p>0,05	-0,465

Motivasyon ve Tatmin					
11	Kendimi okulun değerli bir üyesi olarak görüyorum.	4,16±1,06	4,20±0,76	p>0,05	-0,205
12	Yaptığım işten zevk alıyorum ve işimi seviyorum.	4,54±0,83	4,44±0,81	p>0,05	0,578
13	Aldığım ücreti yeterli buluyorum.	3,86±1,33	3,42±1,28	p>0,05	1,609
14	Okul yönetimi görevimi yerine getirmemde bana destek olduğunu düşünüyorum.	3,92±1,11	3,71±1,01	p>0,05	0,935
15	Yöneticilerin sergilediği tutum ve davranışlar çalışanları motive edici yönde olduğunu düşünüyorum.	3,54±1,36	3,42±1,14	p>0,05	0,433
Kişisel ve Mesleki Gelişim					
16	Egzersiz çalışmalarıyla ilgili çeşitli kaynaklardan araştırma yapıyorum.	4,08±0,86	3,78±1,06	p>0,05	1,446
17	Egzersiz çalışmalarının mesleğimde ilerlememe yardımcı olduğunu düşünüyorum.	3,92±0,98	3,85±1,17	p>0,05	0,309
18	Egzersiz çalışmaları sırasında yaptığım yetenek seçimleri konusunda kendimi başarılı buluyorum.	4,19±0,70	4,19±0,88	p>0,05	0,016
19	Egzersiz çalışmaları sebebiyle okuldaki görevimi aksatmıyorum.	4,22±1,03	4,46±0,93	p>0,05	-1,184
20	Egzersiz çalışmalarında kendimi yeterli hissediyorum.	4,49±0,60	4,63±0,66	p>0,05	-1,041
Çalışma Ortamı					
21	Okul egzersiz çalışmaları için araç ve gereç yönünden yeterli donanıma sahiptir.	2,95±1,14	3,20±1,31	p>0,05	-0,909
22	Okul egzersiz çalışmaları için tesis yönünden yeterli donanıma sahiptir.	2,30±1,37	2,49±1,26	p>0,05	-0,709
23	Okuldaki tüm çalışanlar, araş-gereçten eşit olarak faydalanma hakkına sahiptirler.	3,27±1,30	3,76±1,08	p>0,05	-1,916
24	Okuldaki çalışma ortamı, öğrencilerin seviyelerine uygun donanıma sahiptir.	2,89±1,32	3,10±1,04	p>0,05	-0,815
25	Okuldaki tesis ve araç-gereçlerle ilgili sorunlar çabuk halledilir.	2,84±1,40	2,90±1,21	p>0,05	-0,224
Öğrenci Açısından					
26	Okuldaki öğrenci sayısını, egzersiz faaliyetlerine seçilecek olan öğrenci portföyü açısından yeterli buluyorum.	2,73±1,46	2,97±1,20	p>0,05	-0,823
27	Egzersiz faaliyetleri için öğrencilerin katılımını yeterli buluyorum.	3,05±1,52	3,24±1,29	p>0,05	-0,630
28	Egzersiz çalışmalarına katılan öğrencilerin devamlılığını yeterli buluyorum.	3,27±1,61	3,81±1,15	p>0,05	-1,786
29	Egzersiz çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkısını yeterli buluyorum.	4,27±0,65	4,31±0,91	p>0,05	-0,202
30	Egzersiz çalışmalarıyla öğrencilere verilen bilgi ve becerilerin geri dönüşümünü yeterli buluyorum.	4,16±0,60	4,15±0,97	p>0,05	-0,54

Tablo 23’te bayan ve erkek beden eğitimi öğretmenlerinin yanıtları bağımsız gruplar t testi yapılarak karşılaştırılmıştır. Anket sonuçlarına bakıldığında 5. ifadenin anlamlılık düzeyinin $p<0,05$ ’in altında olduğu tespit edilmiştir.

4.2.3. Bekâr ve Evli Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri

Tablo 24’te araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin yanıtladığı ifadeler medeni durum değişkenlerine göre karşılaştırılmıştır. İfadeler arasında farklılık olup olmadığı bağımsız gruplar t testi ile ortaya konmuştur.

Tablo 24. Medeni Durumlarına Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.

Medeni Durum	N	Ortalama/S.Sapma	F	Anlamlılık	t
Bekâr	24	3,27±0,01	3,783	0,36	-0,909
Evli	72	3,70±0,67			

($p>0,05$)

Medeni durumlarına göre ders dışı çalışmalarda anlamlı farklılıklar bulunamamıştır.

Tablo 25. Medeni durumlarına göre maddelerin incelenmesi.

Sıra No	Okul Yönetimi Açısından	Bekâr	Evli	Anlamlılık	t Değeri
1	Okulumuzda çalışanlarla ilgili kararlar, çalışanların katılımıyla demokratik bir şekilde alınır.	3,00±0,00	3,64±1,09	p<0,05	-5,647
2	Okulumuzda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin dile getirdiği şikayet ve öneriler dikkate alınır.	2,00±0,00	3,28±1,17	p<0,05	-10,517
3	Okulumuzda egzersiz çalışmaları okul yönetimi tarafından desteklenir.	3,00±0,00	3,82±1,03	p>0,05	-1,112
4	Okul içinde düzenlenen egzersiz faaliyetleri ile ilgili görüşlerim alınır.	2,00±0,00	3,67±1,40	p>0,05	-1,676
5	Okul yönetiminden memnunum.	2,00±0,00	3,71±1,12	p>0,05	-2,146
	İş Birliği ve İletişim				
6	Kurumdaki egzersizle ilgili tüm duyurular çalışanlara zamanında duyurulur.	4,00±0,00	4,07±0,93	p>0,05	-0,113
7	Okulumuzda yapılan egzersiz faaliyetlerinde öğretmenler birbirlerine yardımcı olur.	3,00±0,00	3,68±1,17	p<0,05	-5,617
8	Okul yöneticileri ile sağlıklı iletişim kurulur.	3,00±0,00	3,70±1,06	p>0,05	-0,936
9	Okuldaki diğer öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurulur.	5,00±0,00	4,00±0,81	p>0,05	1,723
10	Okulda diğer çalışanlarla sağlıklı iletişim kurulur.	5,00±0,00	3,88±1,04	p>0,05	1,503
	Motivasyon ve Tatmin				
11	Kendimi okulun değerli bir üyesi olarak görüyorum.	5,00±0,00	4,17±0,88	p>0,05	1,315
12	Yaptığım işten zevk alıyorum ve işimi seviyorum.	5,00±0,00	4,47±0,82	p>0,05	0,906
13	Aldığım ücreti yeterli buluyorum.	4,00±0,00	3,59±1,33	p<0,05	3,022
14	Okul yönetimi görevimi yerine getirmemde bana destek olduğunu düşünüyorum.	2,00±0,00	3,83±1,03	p>0,05	-2,492
15	Yöneticilerin sergilediği tutum ve davranışlar çalışanları motive edici yönde olduğunu düşünüyorum.	2,00±0,00	3,50±1,25	p<0,05	-11,874
	Kişisel ve Mesleki Gelişim				
16	Egzersiz çalışmalarıyla ilgili çeşitli kaynaklardan araştırma yapıyorum.	4,00±0,00	3,89±1,01	p>0,05	0,148
17	Egzersiz çalışmalarının mesleğimde ilerlememe yardımcı olduğunu düşünüyorum.	4,00±0,00	3,87±1,10	p>0,05	0,162
18	Egzersiz çalışmaları sırasında yaptığım yetenek seçimleri konusunda kendimi başarılı buluyorum.	4,00±0,00	4,19±0,82	p>0,05	-0,328
19	Egzersiz çalışmaları sebebiyle okuldaki görevimi aksatmıyorum.	5,00±0,00	4,35±0,98	p>0,05	0,931
20	Egzersiz çalışmalarında kendimi yeterli hissediyorum.	5,00±0,00	4,56±0,64	p<0,05	6,520

Çalışma Ortamı					
21	Okul egzersiz çalışmaları için araç ve gereç yönünden yeterli donanıma sahiptir.	3,00±0,00	3,11±1,36	p>0,05	-0,110
22	Okul egzersiz çalışmaları için tesis yönünden yeterli donanıma sahiptir.	2,00±0,00	2,43±1,31	p<0,05	-3,136
23	Okuldaki tüm çalışanlar, araş-gereçten eşit olarak faydalanma hakkına sahiptirler.	4,00±0,00	3,56±1,20	p<0,05	3,508
24	Okuldaki çalışma ortamı, öğrencilerin seviyelerine uygun donanıma sahiptir.	3,00±0,00	3,02±1,17	p>0,05	-0,176
25	Okuldaki tesis ve araç-gereçlerle ilgili sorunlar çabuk halledilir.	2,00±0,00	2,89±1,29	p<0,05	-6,712
Öğrenci Açısından					
26	Okuldaki öğrenci sayısını, egzersiz faaliyetlerine seçilecek olan öğrenci portföyü açısından yeterli buluyorum.	1,00±0,00	2,91±1,29	p<0,05	-14,366
27	Egzersiz faaliyetleri için öğrencilerin katılımını yeterli buluyorum.	1,00±0,00	3,21±1,35	p<0,05	-15,787
28	Egzersiz çalışmalarına katılan öğrencilerin devamlılığını yeterli buluyorum.	1,00±0,00	3,66±1,32	p<0,05	-19,471
29	Egzersiz çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkısını yeterli buluyorum.	5,00±0,00	4,28±0,82	p>0,05	1,238
30	Egzersiz çalışmalarıyla öğrencilere verilen bilgi ve becerilerin geri dönüşümünü yeterli buluyorum.	4,00±0,00	4,16±0,85	p>0,05	0,261

Tablo 25’te bayan ve erkek beden eğitimi öğretmenlerinin yanıtları bağımsız gruplar t testi yapılarak karşılaştırılmıştır. 1, 2, 7, 13, 15, 20, 22, 23, 25-28. ifadelerin anlamlılık düzeylerinin p<0,05’in altında olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; anlamlı farklılığın çıktığı ifadelerin ortalama değerlerine bakıldığında, 1ve 2. İfadelerde evli beden eğitimi öğretmenlerinin okul yönetiminden, bekâr beden eğitimi öğretmenlerine göre daha memnun oldukları görülmektedir. 7. ifade de aynı şekilde evli beden eğitimi öğretmenlerinin iş birliği ve iletişim açısından, bekâr beden eğitimi öğretmenlerine göre memnuniyet düzeyleri daha yüksek çıkmıştır. 13. ifadede bekâr beden eğitimi öğretmenlerinin aldıkları ücretten memnun oldukları görülürken evli beden eğitimi öğretmenlerinin aldıkları ücreti yeterli bulmadıkları ortaya çıkmıştır. Anketin 15. İfadesinde evli beden eğitimi öğretmenleri, yöneticilerin davranışlarının motive edici olduğunu düşünürken bekâr beden eğitimi öğretmenleri daha az memnun oldukları görülmektedir. 20. ifadede evli beden eğitimi öğretmenlerinin, egzersiz çalışmalarında kendilerini, bekâr beden eğitimi öğretmenlerine göre daha az yeterli hissettikleri görülmektedir. 23. ifadede evli beden eğitimi öğretmenleri, okulun egzersiz çalışmaları için tesis yönünden yeterli donanıma sahip olması durumundan, bekâr beden eğitimi öğretmenlerine göre daha memnun oldukları tespit edilmiştir. 25. ifadede evli beden

eğitimi üretmenleri, okuldaki tesis ve araç-gereçlerle ilgili sorunların çabuk giderilmesi konusunda, bekâr beden eğitimi retmenlerine göre daha memnun oldukları grlmektedir. 26, 27, 28. ifadelerde evli beden eğitimi retmenlerinin, ğrenci portföyü açısından, bekâr beden eğitimi retmenlerine göre daha memnun oldukları grlmektedir.

4.2.4. Haftalık 2-4 ve 4-6 Saat Arası Ders Dışı Egzersiz Yapan Beden Eğitimi retmenlerinin Araştırmaya Yönelik Görüşleri

Tablo 26’da araştırmaya katılan beden eğitimi retmenlerinin yanıtladığı ifadeler haftalık 2-4 ve 4-6 saat arası ders dışı egzersiz değişkenlerine göre karşılaştırılmıştır. İfadeler arasında farklılık olup olmadığı bağımsız gruplar t testi ile ortaya konmuştur.

Tablo 26. Haftalık Egzersiz Ders Saatine Göre Anket İfadelerine Yönelik Bağımsız Gruplar T Testi.

Haftalık Egzersiz Ders Saati	N	Ortalama/S.Sapma	F	Anlamlılık	t
2-4	5	3,51±0,21	4,443	0,14	-1,612
4-6	91	3,70±0,68			

(p>0,05)

Haftalık egzersiz ders saatine göre ders dışı çalışmalarda anlamlı farklılıklar bulunamamıştır.

Tablo 27. Haftalık egzersiz ders saatine göre maddelerin incelenmesi.

Sıra No	Okul Yönetimi Açısından	2-4	4-6	Anlamlılık	t Değeri
1	Okulumuzda çalışanlarla ilgili kararlar, çalışanların katılımıyla demokratik bir şekilde alınır.	3,60±0,54	3,63±1,11	p>0,05	-0,52
2	Okulumuzda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin dile getirdiği şikayet ve öneriler dikkate alınır.	2,00±0,00	3,32±1,17	p<0,05	-10,727
3	Okulumuzda egzersiz çalışmaları okul yönetimi tarafından desteklenir.	3,60±0,54	3,81±1,05	p>0,05	-0,448
4	Okul içinde düzenlenen egzersiz faaliyetleri ile ilgili görüşlerim alınır.	1,40±0,54	3,76±1,33	p<0,05	-3,912
5	Okul yönetiminden memnunum.	3,20±1,09	3,70±1,14	p>0,05	-0,963
	İş Birliği ve İletişim				
6	Kurumdaki egzersizle ilgili tüm duyurular çalışanlara zamanında duyurulur.	4,00±0,00	4,08±0,94	p>0,05	-0,776
7	Okulumuzda yapılan egzersiz faaliyetlerinde öğretmenler birbirlerine yardımcı olur.	2,40±0,54	3,74±1,15	p<0,05	-2,565
8	Okul yöneticileri ile sağlıklı iletişim kurulur.	3,60±0,54	3,69±1,07	p>0,05	-0,191
9	Okuldaki diğer öğretmenlerle sağlıklı iletişim kurulur.	4,40±0,54	4,00±0,83	p>0,05	1,062
10	Okulda diğer çalışanlarla sağlıklı iletişim kurulur.	4,40±0,54	3,88±1,06	p>0,05	1,084
	Motivasyon ve Tatmin				
11	Kendimi okulun değerli bir üyesi olarak görüyorum.	4,40±0,54	4,18±0,90	p>0,05	0,549
12	Yaptığım işten zevk alıyorum ve işimi seviyorum.	4,40±0,54	4,48±0,83	p>0,05	-0,220
13	Aldığım ücreti yeterli buluyorum.	4,00±0,00	3,57±1,35	p<0,05	3,026
14	Okul yönetimi görevimi yerine getirmemde bana destek olduğunu düşünüyorum.	3,20±1,09	3,82±1,05	p>0,05	-1,292
15	Yöneticilerin sergilediği tutum ve davranışlar çalışanları motive edici yönde olduğunu düşünüyorum.	3,20±1,09	3,48±1,24	p>0,05	-0,500
	Kişisel ve Mesleki Gelişim				
16	Egzersiz çalışmalarıyla ilgili çeşitli kaynaklardan araştırma yapıyorum.	4,00±0,00	3,89±1,02	p>0,05	1,021
17	Egzersiz çalışmalarının mesleğimde ilerlememe yardımcı olduğunu düşünüyorum.	4,00±0,00	3,87±1,12	p>0,05	1,116
18	Egzersiz çalışmaları sırasında yaptığım yetenek seçimleri konusunda kendimi başarılı buluyorum.	4,00±0,00	4,20±0,83	p<0,05	-2,265
19	Egzersiz çalışmaları sebebiyle okuldaki görevimi aksatmıyorum.	4,40±0,54	4,36±0,99	p>0,05	-0,083
20	Egzersiz çalışmalarında kendimi yeterli hissediyorum.	4,40±0,54	4,58±0,65	p>0,05	-0,614

Çalışma Ortamı					
21	Okul egzersiz çalışmalarını için araç ve gereç yönünden yeterli donanıma sahiptir.	3,60±0,54	3,08±1,37	p>0,05	0,848
22	Okul egzersiz çalışmalarını için tesis yönünden yeterli donanıma sahiptir.	2,00±0,00	2,44±1,33	p<0,05	-3,141
23	Okuldaki tüm çalışanlar, araç-gereçten eşit olarak faydalanma hakkına sahiptirler.	4,00±0,00	3,55±1,22	p<0,05	3,515
24	Okuldaki çalışma ortamına, öğrencilerin seviyelerine uygun donanıma sahiptir.	3,60±0,54	2,99±1,17	p>0,05	1,148
25	Okuldaki tesis ve araç-gereçlerle ilgili sorunlar çabuk halledilir.	3,20±1,09	2,86±1,29	p>0,05	0,580
Öğrenci Açısından					
26	Okuldaki öğrenci sayısını, egzersiz faaliyetlerine seçilecek olan öğrenci portföyü açısından yeterli buluyorum.	2,80±1,64	2,88±1,29	p>0,05	-0,131
27	Egzersiz faaliyetleri için öğrencilerin katılımını yeterli buluyorum.	2,20±1,09	3,22±1,38	p>0,05	-1,621
28	Egzersiz çalışmalarına katılan öğrencilerin devamlılığını yeterli buluyorum.	2,80±1,64	3,65±1,34	p>0,05	-1,359
29	Egzersiz çalışmalarının öğrencilerin sosyal gelişimlerine katkısını yeterli buluyorum.	4,40±0,54	4,29±0,83	p>0,05	0,302
30	Egzersiz çalışmalarınıyla öğrencilere verilen bilgi ve becerilerin geri dönüşümünü yeterli buluyorum.	4,00±0,00	4,16±0,87	p>0,05	-1,802

Tablo 27’de bayan ve erkek beden eğitimi öğretmenlerinin yanıtları bağımsız gruplar t testi yapılarak karşılaştırılmıştır. 2, 4, 7, 13, 18, 22 ve 23. ifadelerin anlamlılık düzeylerinin $p<0,05$ ’in altında olduğu tespit edilmiştir. Buna göre; anlamlı farklılığın çıktığı ifadelerin ortalama değerlerine bakıldığında, 2 ve 4. ifadelerde haftalık 4-6 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin okul yönetiminden, haftalık 2-4 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerine göre daha memnun oldukları görülmektedir. 7. ifadede haftalık 4-6 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenleri, okulda yapılan egzersiz faaliyetlerinde öğretmenlerin birbirlerine yardımcı olduğu konusunda, haftalık 2-4 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerine göre daha memnun olduklarını ifade etmektedirler. 13. ifadede haftalık 2-4 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin aldıkları ücretten memnun oldukları görülürken haftalık 4-6 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin aldıkları ücreti yeterli bulmadıkları ortaya çıkmıştır. 18. ifadede haftalık 4-6 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin, yetenek seçimi konusunda, haftalık 2-4 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerine göre daha başarılı oldukları görülmektedir. 22. ifadede okulun egzersiz çalışmaları için tesis

yönünden yeterliliği konusunda, haftalık 4-6 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin daha memnun oldukları görölmektedir. 23. ifadede okuldaki araç gereç kullanımında tüm çalışanlara eşit davranıldığı konusunda, haftalık 2-4 saat arası egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin daha memnun oldukları görölmektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA VE YORUM

Bu bölümde araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet, yaş, medeni durum ve haftalık ders dışı egzersiz saatleri değişkenleri incelenerek bulgular tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın cinsiyet değişkeni bulgularına göre; toplam 96 katılımcıdan %82,3 ile 79'u erkek, %17,7 ile 17'si bayandır. Bayan beden eğitimi öğretmenleri, anket ifadelerinin tamamında erkeklere göre ortalama değerlerinin daha az olduğu görülmektedir. Okul yönetiminin egzersiz çalışmalarında bayan beden eğitimi öğretmenlerine desteklerinin yeterli olmadığı ortaya çıkmaktadır. Buna bağlı olarak yöneticilerle sağlıklı iletişim kurulamadığı düşünülmektedir. Usluer'in (2000) yaptığı çalışmaya göre gerek kadın gerekse erkek öğretmen ve yöneticilerin 'ataerkil değerleri' içselleştirdikleri görülmektedir. Buradan hareketle okul yönetiminin bayan beden eğitimi öğretmenlerinin egzersiz çalışmalarındaki görüşlerini daha az dikkate aldıkları düşünülmektedir.

Cinsiyet değişkenine göre kişisel ve mesleki açıdan bayan beden eğitimi öğretmenlerinin ortalama değerlerinin erkeklere göre daha düşük olduğu görülmektedir. Aydoğan'ın (2006) Trabzon ilinde yapmış olduğu araştırmaya göre; okul yönetimiyle erkeklere nazaran bayan beden eğitimi öğretmenlerinin daha fazla sorun yaşamakta olduğu ortaya çıkmıştır. Usluer (2000), erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre kişisel özelliklerinin (kadınların duygusallığı, ev işlerini aksatacak olmaları, çocuklarına yeterli vakti ayıramamaları v.b.), kadınların yöneticilik talepleri üzerinde daha etkili olduğunu bulmuştur. Yaşar'ın (2008) yaptığı araştırmada; cinsiyete göre stresle başa çıkma tarzlarına ilişkin sonuçlarda; bayan beden eğitimi öğretmenleri erkeklere oranla daha fazla sosyal destek arama yolunu kullanmışlardır. Bu araştırma sonuçları, çalışmamızın sonuçlarını desteklemektedir. Dalkıran'a (2004) göre; okulun araç-gereç, salon durumu, ders dışı spor etkinlikleri düzenlemede etkili olduğu görüşü erkek öğretmenler tarafından daha fazla desteklenmektedir. Dolayısıyla bayan beden eğitimi öğretmenlerinin sosyal yaşamdaki rolünün kişisel ve mesleki gelişimini engelleyici faktör olduğu düşünülmektedir.

Yaş gruplarına bakıldığında anketin ortalama değerleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. Yaş durumu açısından katılımcıların ifadelerin ortalama değerlerine bakıldığında belirgin farklılıkların olmadığı görülmektedir. Diğer taraftan, “Okul yönetiminden memnunum.” ifadesinde 36 yaş ve üzeri katılımcıların 35 yaş ve altı katılımcılara göre memnuniyet düzeyleri daha düşük olarak bulunmuştur. Kıdak ve Aksaraylı’ya (2009) göre genç çalışanlar üzerinde de; çalışma koşulları, yönetim, ücret ve sorumluluk faktörlerinin motive edici etkisi daha güçlüdür. Bu ifadeden yola çıkarak 36 yaş ve üzeri beden eğitimi öğretmenlerinin çalışma koşulları, yönetim, ücret ve sorumluluk faktörlerinin motive edici etkisinin azaldığı düşünülmektedir.

Araştırmanın medeni durum bulgularına göre; beden eğitimi öğretmenlerinin %25’inin bekâr, %75’inin ise evli olduğu görülmektedir. Anketimizin okul yönetimi açısından ifadelerinde evli beden eğitimi öğretmenlerinin ortalama değerleri bekârlara oranla daha yüksek bulunmuştur. Aydoğan’a (2006) göre; evli beden eğitimi öğretmenlerinin bekârlara nazaran daha düzenli bir yaşama sahip olmaları sebebiyle iş ve yaşam doyumu daha yüksek düzeyde olmasının sorunları daha sağlıklı bir şekilde çözümlediklerini göstermiş, bekâr beden eğitimi öğretmenlerinin sorunlarla daha fazla karşılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırma sonuçları bizim araştırmamızı desteklemektedir. Yıldız’a (2006) göre; Türk aile yapısının gereği olarak, evlilik sonrası kadına yüklenen görev ve sorumluluklar bayan öğretmenlerin zaman sorununu ortaya çıkardığı düşünülmektedir. Bu araştırma sonucu yaptığımız araştırmayı desteklememektedir. Bu sonuçlardan yola çıkarak; bekâr beden eğitimi öğretmenlerinin düzenli bir hayat kurmaları halinde ders dışı egzersiz çalışmalarında daha başarılı olacakları düşünülmektedir.

Araştırmanın bulgularına bakıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin haftalık ders dışı egzersiz saatlerine göre anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. İfadelerin genelinde haftada 4-6 saat ders dışı egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ortalama değerleri 2-4 saat ders dışı egzersiz yapanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Yaptığımız çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin, öğrencilerin ders dışı etkinliklere katılımını yeterli bulmadıkları sonucuna ulaşılmaktadır. Selçuk’a (2006) göre; Ders dışı okul spor faaliyetlerine katılmadan dolayı eğitimle ilgili hiçbir sorunla karşılaşmayan öğrenci oranının yüksek olması, okul yönetiminin, beden eğitimi öğretmenlerinin ve diğer branş öğretmenlerinin üzerlerine düşen görevleri yeterince yaptıklarının bir

göstergesidir. Bu çalışmanın bizim çalışmamızla çeliştiği görülmektedir. Anketimizin 13. ifadesinde (Aldığım ücreti yeterli buluyorum.), haftada 2-4 saat ders dışı egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ortalama değerleri 4-6 saat ders dışı egzersiz yapanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre; haftada 4-6 saat ders dışı egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin daha fazla zaman ve emek harcamaları sebebiyle ders dışı egzersiz ücretlerinin artırılması gerektiği düşünülmektedir. Okulun egzersiz çalışmaları için tesis yönünden yeterli donanıma sahip olmadığını düşünen, haftada 2-4 saat ders dışı egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin daha az zamanda daha çok çalışmaları gerektiğinden tesislerin ve donanımın artırılması egzersiz çalışmalarındaki sıkıntıları en aza düşüreceği tahmin edilmektedir.

Çağımızda durmak bilmeden ve hızla ilerleyen teknoloji ile teknolojik imkânlarla ulaşmak daha kolay hale gelmiştir. Ders dışı egzersiz faaliyetlerinde tesislerin ve donanımların artırılması ve bu olanakların beden eğitim öğretmenlerine yeteri kadar sunulması bu faaliyetlerin amacına ulaşmasında önemli bir faktör olacağı düşünülmektedir.

BÖLÜM VI

SONUÇ

Bu bölümde; ilköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz sırasında, cinsiyet, yaş, medeni durum ve haftalık ders dışı egzersiz saatleri değişkenleri açısından karşılaştıkları sorunlar incelenerek, şu sonuçlara ulaşılmıştır;

Araştırmada, beden eğitimi öğretmenleri cinsiyet durumlarına göre incelendiğinde; bayan beden eğitimi öğretmenlerinin, ders dışı egzersiz çalışmaları sırasında erkeklere göre daha fazla sorunla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bayan beden eğitim öğretmenlerinin okul yönetiminden ve öğrenci açısından beklentilerinin erkeklere göre daha fazla olduğu görülmüştür. Genel olarak erkek ve beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz faaliyetlerinde çalışma ortamı açısından özellikle tesis ve donanımları yeterli bulmadıkları görülmüştür.

Araştırmanın yaş guruplarına bakıldığında; 35 yaş altı ve 36 yaş üstü beden eğitimi öğretmenlerinin ifadelerine verdiği cevapların puanları arasında genel olarak farklılıkların anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Fakat 36 yaş ve üstü beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeyleri ve sosyo-ekonomik konumları açısından aldıkları ücreti yeterli bulmadıkları araştırmamızın ulaştığı sonuçlar arasında yer almıştır.

Araştırmanın bir diğer değişkeni olan medeni duruma göre değerlendirdiğimizde; evli beden eğitimi öğretmenlerinin, okul yönetimi, iş birliği ve iletişim, çalışma ortamı ve özellikle öğrenci açısından bekârlara göre daha olumlu düşüncelere sahip oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan, evli beden eğitimi öğretmenlerinin sosyal yaşamda daha fazla ekonomik ihtiyaçları ve sıkıntılarının olması sebebiyle bekârlara göre ders dışı egzersiz karşılığında aldıkları ücretleri yeterli bulmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Bir diğer değişkenimiz olan haftalık ders dışı egzersiz saatlerine göre; haftalık 4-6 saat egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin genel olarak okul yönetiminden ve öğrenci açısından daha memnun oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Motivasyon ve tatmin konusunda bütün beden eğitimi öğretmenlerinin ortalama değerleri yüksek çıkmıştır. Diğer değişkenlerimizde de olduğu gibi alınan ücret ifadesinde anlamlı farklılık olduğu

görülmüştür. Buna bağlı olarak; haftalık 4-6 saat egzersiz yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz çalışmaları karşılığında aldıkları ücreti yeterli bulmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak tüm değişkenler incelendiğinde; beden eğitimi öğretmenlerinin ortak ifadeleri, ders dışı egzersiz çalışmaları karşılığında aldıkları ücretlerinin ve çalışma ortamı kapsamında tesis ve donanımların yeterli olmadığı görüşünü ortaya çıkarmıştır.

ÖNERİLER

- 1- Bu araştırma Sivas il merkezi ile sınırlılık göstermektedir. Araştırmanın kapsamı, farklı illere de uygulanarak geliştirilebilir.
- 2- Beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz çalışmaları karşılığında aldıkları ücretlerin iyileştirilmesinin, ders dışı egzersiz çalışmalarına daha fazla önem vermelerini sağlayacağı düşünüldüğünden ücretlerin artırılması önerilmektedir.
- 3- Okulların tesis ve donanım yönünden zenginleştirilmesi ders dışı egzersiz çalışmalarının verimini artırabilecektir.

KAYNAKLAR

1. Alpman, C. (1972). Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul.
2. Anonim, (2001). Milli Eğitim Bakanlığı ile İlgili İstatistik Bilgileri, Milli Eğitim Müdürlüğü İstatistik Şubesi.
3. Aracı, H. (1998). Okullarda Beden Eğitimi. Ankara: Yardımcı Ofset.
4. Aydoğan, H. (2006) Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Meslekte Karşılaştıkları Sorunlar (Trabzon İli Uygulaması), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
5. Boutigny, C.A. & Gueriot, P.H. (1998). L'education Physiqueal'ecole. Magnard, Paris.
6. Bucher, C. A. and Wuest D. A, (1987). Foundation Of Physical Education And Sport,Times Mirror/Mosby College Publishing, Tenth Edition, New York.
7. Büküşoğlu N., Bayturan A.F. (2005). Serbest Zaman etkinliklerinin Gençlerin Psiko-Sosyal Durumlarına İlişkin Algısı Üzerindeki Rolü, Ege Tıp Dergisi 44(3), İzmir.
8. Çoban, Devocioğlu, Güler, Zirek, Sarıkaya, Turan. (2003). Okul Takımlarında Faaliyet Gösteren Sporcu Öğrencilerin Faaliyet Amaçları ve Beklentileri Üzerine Bir Çalışma(Elazığ İli Örneği), Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Ankara.
9. Çoknaz, H., (1998). Takım ve Bireysel Spor Antrenörlerinin İş Doyumu Düzeylerinin Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi Bilimleri Anabilim Dalı.
10. Dalkıran, O., Altıntaş, A., Gündüz, N., Sunay, H., Akgül, M., (2004). Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2004,II (3).
11. Ekici ve Arkadaşları, (2000). "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders Dışı Etkinlikleri Üzerine Bir Araştırma", Sporda Psiko Sosyal Alanlar ve Spor Yönetim Bilimleri Bildiriler Kitabı, Sim Matbaası, Ankara, 2000.
12. Erkan, N. (1998). Yaşam Boyu Spor. Ankara.
13. Gacar, A. (2001). Elazığ İl Merkezindeki İlköğretim Okulları ve Liselerde Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Öğrencileri Açısından Ders Dışı

- Egzersiz Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi. Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
14. Gallahue, D.L. and Donnelly, F.C. (2003). *Developmental Physical Education for All Children*. Human Kinetics, Champaign, IL.
 15. Graham, G. (1992). *Teaching Children Physical Education. Becoming A Master Teacher*. Human Kinetics, Champaign, IL.
 16. Günsel, Ana M. (2004). *İlköğretimde Beden Eğitimi ve Uygulamaları*. Ankara: Anı Yayıncılık.
 17. Harrison, J.M. (2001). Blakemore, C.L. & Buck, M.M. *Instructional Strategies for Secondary Physical Education*. Mc. Graw Hill, Boston.
 18. Ichper.Sd. (2006). <http://www.ichper.sd.org>.
 19. Karaca, S. (2002). “Spor Tesislerinin Kullanımı açısından Sporcuların İstek ve Beklentileri “ Van İli Uygulaması “, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor ABD Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi.
 20. Karaküçük, S. (1999). “Okul Yöneticilerinin Ders Dışı Etkinliklerine Yaklaşımları”, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, IV, 3, Ankara.
 21. Karaküçük, S. (2002). *Rekreasyon: Bos Zamanları Değerlendirme*, Gazi Kitabevi, 5. Baskı, Ankara.
 22. Karaküçük, S., Gürbüz, B., (2007). *Rekreasyon ve Kent(li)leşme*, Gazi Kitabevi, Ankara.
 23. Kıdak, L. ve Aksaraylı, M. (2009). *Sağlık Hizmetlerinde Motivasyon Faktörleri*, Celal Bayar Üniversitesi S.B.E. Sosyal Bilimler Dergisi Cilt: 7 Sayı:1 Manisa.
 24. Kirschner, G. & Fishburne, G.J. (1995). *Physical Education for Elementary School Children*. Bound & Benchmark Publishers, Wisconsin.
 25. Koç, Ş. (1988). *Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları*. T.D.E. Yayınları.
 26. Lumpkin, A. (1990). *Physical Education And Sport A Contemporary Introduction*, Times Mirror/Mosby College Publishing, Missouri.
 27. Lumpkin, A. (1998). *Physical Education: A Contemporary Introduction*.

28. Mansuroğlu, S. (2002). Akdeniz Üniversitesi Öğrencilerinin Serbest Zaman Özellikleri Ve Dış Mekân Rekreasyon Eğilimlerinin Belirlenmesi, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi dergisi, Antalya.
29. Melik, A. B., (2010). Spor Nedir, Spor Bilimi Nedir? Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Konya, (http://www.konya-gsim.gov.tr/document/spor_nedir.htm).
30. Mutlutürk, N.M., (1991). Yükseköğretimde Beden Eğitimi ve Spor Sorunları, Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi. İzmir.
31. Mutlutürk, N.M., (1993). “Milli Eğitim Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Orta Öğrenim Gençliğine Getirdiği Ders Dışı Etkinliklerde Sporun Yeri ve Önemi”, 16-18 Aralık Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor 11. Ulusal Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi.
32. Naspe (2004). Moving into the Future, National Standards for Physical Education. Mc. Graw-Hill Higher Education.
33. Özdilek Ç., Demirel M., Harmandar D. (2007). Dumlupınar ve Sakarya üniversitelerinde öğrenim gören Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin boş zaman etkinliklerine katılım nedenleri ve düzeylerinin karşılaştırılması, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, Cilt: 4 Sayı: 2.
34. Pangrazi, R.P. (2001). Dynamic Physical Education for Elementary School. Allyn & Bacon, Boston.
35. Pehlivan, Z. (1993). “Ders dışı spor etkinliklerinin eğitim programı açısından araştırılması”, Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, M.E.B., 16-18 Aralık Manisa.
36. Pehlivan Z. (1998). Ders Dışı Okul Spor Etkinlikleri ve Yeniden Örgütlenmesi, Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi, Cilt 9, Sayı 1, Mart Ankara.
37. Petray, C. K. (1989). Organizing physical assessment (grades K-2): Strategies for the elementary physical education specialist JOPERD.
38. Selçuk, T. (2006). Orta Öğretim Öğrencilerinin Ders Dışı Okul Spor Faaliyetlerine Katılımı ve Sorunları (Mersin İli Örneği). Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
39. Stillwell, J.L. & Willgoose, C.E. (1997). The Physical Education Curriculum. Allyn & Bacon, Boston.

40. Torkilksen, G. (1992). Leisure And Recreation Management, Third Edition.
41. Usluer, L.(2000). Kadın Öğretmenlerin Yönetici Konumlara Yükseltilmeme Nedenleri Konusundaki Öğretmen ve Yönetici Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
42. Varış, F. (1990). Eğitim Bilimine Giriş, A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını, Ankara.
43. Yaşar, G. (2008). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okulla İlgili Sorunları ve Stresle Başa Çıkma Tarzlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
44. Yıldız, S. (2006). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Meslekte Kendini Geliştirme Düzeylerinin İncelenmesi, Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
45. Yurdakul, B. (2005). Yapılandırmacılık, Eğitimde Yeni Yönelimler (Ed. Ö. Demirel). Pegem Yayıncılık, Ankara.

EK-1

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı	Haluk ÇINAR
Doğum Yeri ve Tarihi	Sivas, 20/07/1982
Medeni Hali	Evli
Yabancı Dil	İngilizce
İletişim Adresi	Sivas Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi
E-posta Adresi	cinarhaluk@gmail.com

Eğitim ve Akademik Durumu

Lise	Yalova Anadolu İmam Hatip Lisesi, 1999
Lisans	Cumhuriyet Üniversitesi, 2005

İş Tecrübesi

Şehit Sadık Nazlı İ.O.	
Çekerek/Yozgat	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni 2005-2009
Yapak V. Özköyler İ.O.	
Zara/Sivas	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni 2009-2011
Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi Sivas	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni 2011-...